

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 161 (8254)

TRST, nedelja, 9. julija 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriš nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Loberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ANDREOTTIJEVA VLADA V LUČI PROGRAMA

Postlanska zbornica je izglasovala zaupnico novi Andreottijevi vladi, ki jo sestavljajo demokristjani, liberalci in socialdemokristi. Zunanjo podporo republikancev in treh južnotiroliških poslancev. Da bi vlad dobila zaupnico ni bilo nebenega dvoma, saj razpolagajo vladne stranke v zbornici z večino, ki znaša več kot trideset glasov. V drugem položaju pa je vlada v senatu, kjer bo razprava o vladnem programu v torek in nato glasovanje o zaupnici. V tem domu parlamenta razpolagajo vladne stranke samo s tremi glasovi večine.

Te številke so sicer samo na papirju in bo Andreottijeva vlada med svojo poslovno dobo gotovo v večini težavah kot vse dosedanje. Njena večina v parlamentu sloni tudi na poslancih in senatorjih demokristjanske levice, ki spričajo politične vsebine vlade z vključitvijo liberalcev in izključitvijo socialistov, ni hotela sprejeti nobenih odbovniških mest in je jasno povedala, da nasprotuje sedanji vladni obliki ter da se bo odločno borila za obnovo sodelovanja s socialisti brez liberalcev.

Nova vlada je nastala v ostrem nasprotju ne samo z naprednimi laičnimi levimi silami, temveč tudi s političnimi smotir demokristjanske levice. To je najbolj jasno povedal bivši minister za delo Donat Cattin, ki je na seji demokristjanske poslanske skupine pred glasovanjem v zbornici ugotovil, da se hoče z novo vlado, čeprav z demokristjanskimi jamstvi, obnoviti ravnanje za gospodarja. «Ta jamstva pa ne bodo vzdržala, če bo sedanja težnja nadalje razvijala. Socialni mir s sindikati na kolonih ni mir, to je smrtna tišina, to je smrt svobode», in dalje: «Socialisti izven vlade, levica KD v opoziciji, v deželi, parlamentu in vladi se pojavlja razredni razkol, in prav tega se fašisti veselijo. Zaradi tega se bomo borili z uvidno lojalnostjo proti naši stranki, da spreobrnemo to težnjo. Pri tem ne gre za obnovo stare leve sredine, potrebna so važna razčiščenja, zakristiti je treba izkušnje iz preteklosti in storjenih napak».

Andreotti se vsega tega dobro zaveda, zaveda pa se tudi, da ima za seboj vse italijanske reakcijske kroge, da ga bodo mislovisci v parlamentu podprli proti izvajanju že sprejetih zakonov o socialnih reformah. Zato je v poslanski zbornici predstavil svojo vlado, kot edini možen izhod v sedanjem političnem položaju, in sedanjem kritičnem položaju italijanskega gospodarstva, kot vlado, ki bo ustrezala nujni potrebi, da se začne reševati najnujnejša politična, gospodarska in socialna vprašanja. Hkrati je predstojnik vlade v svoji programski izjavi napovedal rešitvi najnujnejših zakonov o socialnih reformah, ki so bili sprejeti v pretekli zakonodajni dobi. Celotna programska izjava je bila v skladu s sedanjo vladno formulo, z vključitvijo liberalcev, predstavnikov in zagovornikov italijanskega kapitala. Andreotti je tudi «skromno» pripomnil, naj se njegova vlada spriti ocenejo po delu, ki ga bo opravila. V programski izjavi se je namenoma izognil neposrednemu spopadu s političnimi nasprotniki in si je skušal ugledati pot z izjavo, da bo vlada o posameznih ukrepih sprejela podporo tudi izven strank vladne večine, kar so mislovisci v poslanski zbornici takoj sprejeli in zagotovili podporo vsem oporokavim zakonov o socialnih reformah.

Hkrati je Andreotti izognil vsakemu konkretnemu dialogu s sindikati, z italijanskimi delavci, tudi to v skladu s političnim preokretom večine vodstva krščanske demokracije na desno, v skladu z vlado, ki vključuje liberalce in izključuje socialiste politično silo, ki je v prejšnjih levosredinskih vladah zastopala precejšen del proletariata in ki je kljub močnemu odporu demokristjanske desnice izšla v prejšnji zakonodajni dobi odobritev nekaterih važnih zakonov o socialnih reformah.

Dejstvo je, da v sedanjem italijanskem političnem položaju, z odločno vlogo, ki jo imajo sindikati, z njihovimi socialnimi in gospodarskimi vprašanji, ki silijo v ospredje, vlada, ki nima zaupnega odnosa do delavskega razreda in ljudskih množic, teh vprašanj ne bo

mogla reševati brez njihove odločilne podpore, brez podpore vseh političnih laičnih in katoliških sil, ki jih zastopajo.

V teh pogojih in v ostraženo odločno nasplošno, vsi resnično naprednih laičnih in katoliških sil, se s trgovanjem vztrajnostjo demokristjanske desnice nastala druga Andreottijeva vlada.

V svoji programski izjavi je Andreotti zagotovil nemški južnotiroliški manjšini, da bo nova vlada spoštovala in izvajala «paketa» Slovence manjšine ni niti omenil. Šele na opozorilo tajnika KPI Berlinguerja, ki je v svojem posegu spomnil predsednika vlade tudi na pravice slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini in dejal, da je KPI vložila v parlamentu ustrezen zakon, je Andreotti v svojem zaključnem govoru pred glasovanjem o zaupnici dejal, da se zasačita manjšine ne tiče samo manjšine nemškega jezika, temveč tudi drugih, kot na primer slovenske manjšine.

Jemljemo na znanje to izjavo predsednika vlade. Pri tem pa pripominjamo, da pravice naše manjšine ne bi smele biti odvisne od vladne oblike, najsib ta levo sredinska ali desnosredinska. Pravice narodne manjšine niso zajamčene samo v ustavi, ampak so tudi temelj omikane družbe, ki ne more in ne sme odrekati manjšinam svobodnega jezikovnega, kulturnega in gospodarskega razvoja. Za te pravice smo se borili, se bomo in se bomo borili, dokler ne bomo Slovenci v Italiji postali enakopravni na vseh področjih javnega, kulturnega in gospodarskega življenja.

SLAVKO ŠTOKA

JUTRI V MIAMI BEACHU ZAČETEK DEMOKRATSKE KONVENCIJE

Vrhovno sodišče odvzelo McGovernu 151 delegatov

Sodnijske oblasti so izjavile, da se nečejo vmešavati v notranje zadeve strank

WASHINGTON, 8. — Pojutršnjem bo začela zasedati v Miami Beachu konvencija demokratske stranke, ki bo izbrala svojega kandidata za bodočega predsednika ZDA.

V Miami Beachu so prispele že številne ameriške osebnosti. Najnavedemo med drugimi Georgea Wallacea, alabamskega guvernerja, ki je bil ranjen, kot je znano, pri nekem nedavnem atentatu. Wallace je s svojimi 371 delegati na tretjem mestu, in sicer za McGovernom in Humphreyjem, na vsak način pa pred senatorjem Muskiejem. V Miami Beachu je prisel tudi senator Muskie, ki je izjavil, da se ne bo umaknil iz volilnega boja. V mestu, kjer bo konvencija, je odgovoril tudi George Meany, ki je predsednik velike sindikalne organizacije AFL-CIO, ki šteje 13 milijonov in pol članov. Meany namerava preprečiti izvolitev McGovern, katerega politične namere so zanj bolj preveč radikalne.

Vsa Amerika sledi z velikim zanimanjem poteki te volilne kampanje, ki za sedaj zadeva le politične vrhove strank. Vendar pa se je po več kot 150 letih zgodilo, da so morala v ta volilni boj, ki je bil vedno v pristojnosti strank, posesti tudi krajevna sodišča in celo vrhovno sodišče ZDA.

Zaradi te nove metode boja, ki je bila sedaj uvedena, se je McGovern ožbal v precej hudih težavah. Ožbal za poverilnice demokratske stranke je namreč menil, da je postopek demokratske stranke v Kaliforniji nedemokratski, ker priznava zmagovladajo na primarnih volitvah vseh 271 delegatov v kalifornijskih državah na vsedržavnih konvencijah. Baje se je sam McGovern potoval za spremembo takega postopka, toda v tem primeru je bil hudo oškodovan. Komisija, da je poverilnice je namreč menila, da je treba priznati vsakemu kandidatu število delegatov, sorazmerno po glasovih, ki jih je prejel. Zato je komisija «odčepila» McGovernu kar 151 delegatov, kar predstavlja zanj zelo hudo udarec, ker ni prav nič gotovo, da bo lahko uspel pri prvih glasovanjih na konvenciji. Njegovi pristaji so se pritožili na prizivno sodišče, ki jim je dalo prav. Komisija za poverilnice pa se je pritožila na vrhovno sodišče, ki je razveljavilo razsodbo nižjega sodišča.

Res pa je, da sodišče ni izrazilo nekega merilnega mnenja ter se je izgovarjalo, da je v tem primeru nemogoče v tako

OD LANSKEGA DO LETOŠNJEGA APRILA

Število zaposlenih manjše za 632.000 enot

Montedison napovedala ukinitve obratovanja v štirih podjetjih

RIM, 8. — Gospodarska kriza se zelo občutno izraža tudi v številu zaposlenih. Sindikalne organizacije že dalj časa opozarjajo na to, zgoče vprašanje in zahtevajo ustrežne ukrepe. Po podatkih o srednjega statističnega urada, je bilo med 9. in 15. aprilom letos v Italiji zaposlenih skupno 18 milijonov 396 tisoč oseb, in sicer: 3 milijone 889 tisoč v kmetijstvu, 8 milijonov 82 tisoč v industriji in 6 milijonov 945 tisoč v ostalih dejavnostih. Med zaposlenimi delavci je 239.000 oseb na pol zaposlenih. Hkrati pa je statistični zavod ugotovil, da je bilo v omenjenem obdobju 623.000 oseb, ki so iskale zaposlitev, se pravi registriranih brezposelnih delavcev.

S primerjavo s podatki v lanskem aprilu, je bilo ugotovljeno, da se je število zaposlenih v Italiji v enem letu zmanjšalo za 632 tisoč enot, in sicer 499 tisoč v kmetijstvu (pri tem gre za večino pomožnih poljskih delavcev in oseb, ki so bile upokojene) in 202 tisoč v industriji, medtem ko se je število službenec v terciarni dejavnosti povečalo za 70 tisoč. Tudi število oseb, ki iščejo zaposlitev, se je od lanskega do letošnjega aprila povečalo za nadaljnjih 57 tisoč.

To stanje se je v zadnjih mesecih še poslabšalo in sedanji položaj ne obeta nič boljšega. Prav danes je družba Montedison sporočila, da je prisiljena zapreti obratovanje svojih podjetij v Sinigu pri Meranu, Apuanu, La Spezzii in Vado Ligure, Montedison pravi, da so ta podjetja izredno pasiva, ki močno bremenijo družbeni primanjkljaj, ki je lansko

Sindikati za izboljšanje pokojninskega sistema

RIM, 8. — V zvezi z nedavnim vladnim ukrepom o povišanju minimalnih pokojnin so sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL poslale pismo parlamentarnim skupinam, v katerem obrazložijo svoje stališče do tega vprašanja. V pismu pravijo, da zakonski odlok, takšen kakršen je, samo delno sprejema zahteve, ki so jih že postavili sindikati. Zato niso bila rešena vprašanja, ki se nanašajo na bolj občutno izboljšanje pokojnin, zlasti pa še pokojnin poljskih delavcev. Poleg tega pa sindikalne organizacije trdijo, da ni bilo rešeno osnovno pokojninsko vprašanje v Italiji, ker je vlada določila nizka povprašanja, ki zdaleč niso v skladu z letnim povišanjem prejemkov v industriji. Sindikalne organizacije priporočajo predstavnikom parlamentarnih skupin, naj tolažijo v parlamentu koristi upokojujencev in naj se zavzemajo, da bo odobreni zakonski odlok primerno popravljen, ko bo prišel v potrditev v parlament.

Rahman zavrača srečanje z Ali Butom

DAKA, 8. — Bangladeški zunanji minister Abdul Samad je danes izjavil, da ne bo moglo priti do srečanja med bangladeškim ministrom Rahmanom in pakistanskim premierom Ali Butom vse dokler ne bo Pakistan priznal Bangladeša kot neodvisno državo. Vest o morebitnem srečanju med predstavnikoma obeh dežel v indonezijski prestolnici je razširil neki pakistanski list. Samad je sicer potrdil, da bo šel v Indonezijo, toda izključno v okviru izboljšanja stikov med obema državama.

NA PREDVEČER NADALJEVANJA POGAJANJ V PARIZU

Kissinger: vietnamsko vprašanje se bo lahko rešilo samo v Hanoju

Načelnik vietnamske delegacije Xuan Thuy pri predsedniku Čuenlaju - Južnovietnamska ofenziva hira pri Kuang Triju

PEKING, 8. — Kitajski ministri predsednik Čuenlaj je včeraj sprejel načelnika severovietnamske delegacije na parizskih pogajanjih o Vietnamu Xuan Thuya, ki je prisel v kitajsko prestolnico predvečernim.

Časopisna agencija «Nova Kitajska» sporoča, da je bilo srečanje «bratsko in priazno», udeležili pa so se ga razni visoki kitajski funkcionarji, med katerimi je bil tudi Keng Tiao, ravnatelj oddelka za mednarodne odnose pri centralnem komiteju kitajske KP.

V zadnjih dneh so se razširile vesti, da sta Kitajska in Sovjetska zveza skušali vplivati na hanojsko vlado, da bi nekoliko omilila svoje stališče glede rešitve indokitajskega vprašanja. Washington je zanikal te vesti, toda ni izključeno, da se je Xuan Thuy pogovarjal v Pekingu prav o teh vprašanjih.

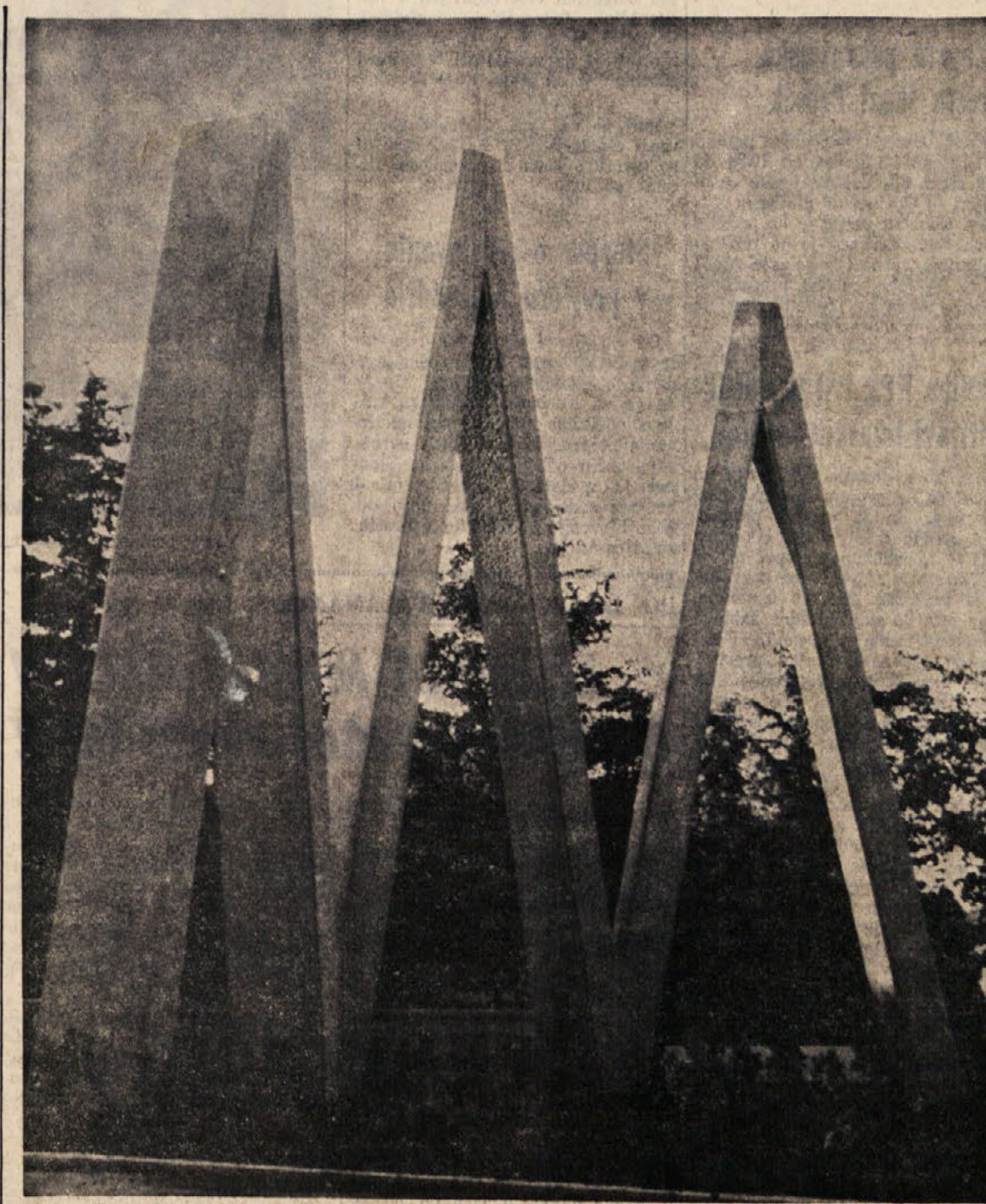
Ameriško stališče glede Indokine je danes pojasnil na tiskovni konferenci Nixonov svetovalec Kissinger po svojih razgovorih v polni

rezidenčni predsednika Nixona v Sant Clementeju v Kaliforniji. Med drugim je ameriški predstavnik priznal, da se bo vprašanje rešilo dokončno samo v Hanoju in v nobeni drugi prestolnici. Pristavil je še, da so ZDA pripravljene, da bi prišlo do politične in splošne vojne rešitve, vendar ne, da bi se pogajale o prekinitvi spopadov ter da bi prepustile Vietnamcem nadaljnjo politično rešitev problema. Zaradi za pletenosti položaja pa bi ZDA želele predvsem rešitev vojaškega spopada.

Kissinger pa je na drugi strani pribral, da ZDA ne bodo sprejele severovietnamskega predloga za koalicijsko vlado v Sajgonu, ki bi štela v svojih vrstah predstavnike sedanje vlade, komuniste in nevtalce, ker bi po njihovem mnenju predlog predstavljal komaj malo prikrit maneuver, da bi prišlo v Južnem Vietnamu do vlade, ki bi jo kontrolirali komunisti.

Ameriški predstavniki ni hotel povedati, če bo šel v Pariz, ni pa izključil možnosti, da se ne bi ob priložnosti nadaljevanja parizskih pogajanj srečal s Xuan Thuyem.

Iz bojšč okol Kuang Trija sporočajo medtem, da južnovietnamska ofenziva proti temu mestu hira na tem odseku že vsaj tri dni. Južnovietnamskim divizijam se še ni posrečilo zasedi mesta, nekatere njihove čete pa, ki so se prebile do nekega predmestja, so sedaj obkoljene. Borci južnovietnamske osvobodilne fronte pa napadajo v zaledju južnovietnamske čete.

Detalji spomenika padlim partizanom na Proseku, ki ga bodo danes dopoldne ob 10.30 svečano odkrili. Načrt za spomenik je izdelal arh. Darjo Jagodic

POGOVORI ROGERSA S TEPAVCEM IN BIJEDIĆEM

ZDA dajejo velik pomen odnosom z neodvisno in nevrščeno Jugoslavijo

Predsednik Tito bo danes sprejel ameriškega zunanjega ministra

(Od našega dopisnika)

BEograd, 8. — Zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in zunanji minister ZDA William Rogers sta danes v dve in polurnem razgovoru izmenjala misli o dvostranskem sodelovanju in mednarodnih vprašanjih, posebno o vietnamskem problemu, krizi na Blaznem vzhodu in položaju v Evropi. Ameriški zunanji minister je ob tej priložnosti izrazil upoštevanje in interes ZDA za trdno, neodvisno in nevrščeno politiko Jugoslavije.

Po teh razgovorih je Rogersa sprejel predsednik zveznega izvršnega sveta Džamal Bijedić, ki se je z ameriškim državnim tajnikom zadržal v enournem razgovoru o dvostranskem sodelovanju in nekaterih mednarodnih vprašanjih. V razgovoru, ki so se jih udeležili z jugoslovanske strani jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Toma Granfil in svetnik predsednika Branko Mikšić, je bilo ugotovljeno, da se odnosi med Jugoslavijo in ZDA ugodno razvijajo in je bila izražena želja po nadaljnjem napredku dvostranskega sodelovanja. Rogers je med drugim poudaril, da ZDA dajejo velik pomen odnosom z Jugoslavijo kot neodvisno in nevrščeno državo.

Po razgovorih je Rogers na stanovanju ameriškega veleposlanika v Beogradu priredil kosilo v čast zveznega tajnika za zunanje zadeve Mirka Tepavca. Poleg članov obeh delegacij so bili na kosilu tudi drugi ugledni gostje. Popoldne je William Rogers odpoštoval z letalom v Dubrovnik, od koder bo jutri odpoštoval na Brione, kjer ga bo sprejel predsednik republike maršal Tito.

Zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je priredil kosilo v palači zveznega izvršnega sveta v Novem Beogradu večerje v čast ameriškega državnega tajnika Rogersa. Med večerjo, katere so se udeležili med drugim član predsedstva SFRJ Veljko Mićunović, podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vraha, zvezni tajnik za zunanje zadeve Muhamed Hadžić in drugi osebnosti, sta Tepavac in Rogers izmenjali zdravice. Tepavac je na začetku svoje zdravice ugotovil, da se tradicionalno dobri odnosi, katerim je srečanje Titonixona in njuna izjava oktobra lani dala novo močno spodbudo, ugodno razvijajo ter poudaril, da Jugoslavija pozdravlja nove pobude ZDA na področju posuščanja napetosti in krepitve mednarodnega sodelovanja, normalizacije odnosov ZDA z ljudsko republiko Kitajsko in usmeritev na izboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo.

William Rogers je v odgovor ugotovil, da se odnosi med Jugoslavijo in ZDA primer odnosov med državami z različnimi sistemi in to zato, ker se obe državi strinjata glede najosnovnejših vprašanj medsebojnih odnosov. Obe državi soglasata, da boljši odnosi med državami — velikimi in malimi, šibkimi in močnimi —

je z ameriškim državnim tajnikom zadržal v enournem razgovoru o dvostranskem sodelovanju in nekaterih mednarodnih vprašanjih. V razgovoru, ki so se jih udeležili z jugoslovanske strani jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Toma Granfil in svetnik predsednika Branko Mikšić, je bilo ugotovljeno, da se odnosi med Jugoslavijo in ZDA ugodno razvijajo in je bila izražena želja po nadaljnjem napredku dvostranskega sodelovanja. Rogers je med drugim poudaril, da ZDA dajejo velik pomen odnosom z Jugoslavijo kot neodvisno in nevrščeno državo.

Po razgovorih je Rogers na stanovanju ameriškega veleposlanika v Beogradu priredil kosilo v čast zveznega tajnika za zunanje zadeve Mirka Tepavca. Poleg članov obeh delegacij so bili na kosilu tudi drugi ugledni gostje. Popoldne je William Rogers odpoštoval z letalom v Dubrovnik, od koder bo jutri odpoštoval na Brione, kjer ga bo sprejel predsednik republike maršal Tito.

Zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je priredil kosilo v palači zveznega izvršnega sveta v Novem Beogradu večerje v čast ameriškega državnega tajnika Rogersa. Med večerjo, katere so se udeležili med drugim član predsedstva SFRJ Veljko Mićunović, podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vraha, zvezni tajnik za zunanje zadeve Muhamed Hadžić in drugi osebnosti, sta Tepavac in Rogers izmenjali zdravice. Tepavac je na začetku svoje zdravice ugotovil, da se tradicionalno dobri odnosi, katerim je srečanje Titonixona in njuna izjava oktobra lani dala novo močno spodbudo, ugodno razvijajo ter poudaril, da Jugoslavija pozdravlja nove pobude ZDA na področju posuščanja napetosti in krepitve mednarodnega sodelovanja, normalizacije odnosov ZDA z ljudsko republiko Kitajsko in usmeritev na izboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo.

William Rogers je v odgovor ugotovil, da se odnosi med Jugoslavijo in ZDA primer odnosov med državami z različnimi sistemi in to zato, ker se obe državi strinjata glede najosnovnejših vprašanj medsebojnih odnosov. Obe državi soglasata, da boljši odnosi med državami — velikimi in malimi, šibkimi in močnimi —

prispevajo k stvari miru. To je po besedah ameriškega državnega tajnika tudi bistvo pobud, ki jih je predsednik Nixon podvel do Sovjetske zveze in Kitajske. To je prav tako važen aspekt politike predsednika Tita, je dejal Rogers. Obe državi soglasata, da ima vsaka država pravico do neodvisnosti, enakopravnosti in suverenosti. Oktobra lani sta Nixon in Tito ponovno potrdila pripravljenost med načelom in da se ta načela morajo nanašati na vse države, ne glede na razlike ali podobnost njihovih družbenih, političnih in gospodarskih sistemov.

BOZO BOŽIĆ

DANES

Gospodarski položaj v Italiji je vedno bolj resen. To se izraža zlasti v stalnem zmanjšanju števila zaposlenih. Osrednji statistični urad je sporočil, da se je število zaposlenih v Italiji med lanskim in letošnjim aprilom zmanjšalo za 632 tisoč enot, od katerih 202 tisoč v industriji.

Družba Montedison pa je sporočila, da bo ustavila obratovanje v štirih podjetjih, ki «niso gospodarsko učinkoviti».

Jutri bo začela zasedanje v Miami Beachu konvencija demokratske stranke, ki bo izbrala svojega kandidata za bodočega predsednika ZDA. McGovern, ki je še vedno na prvem mestu favoritov demokratske stranke, je izgubil 151 delegatov. Odvzelo mu jih je ameriško vrhovno sodišče, soglasno s sklepom demokratske komisije za poverilnice.

Na predvečer današnjega odkritja spomenika padlim v NOB na Proseku, so prosekško - kontovaleško prosvetne skupine priredile sinoči na Proseku slavnostno akademijo, na kateri so sodelovali pevski zbor «Vasilij Mirk», otroški pevski zbor (ki je tokrat prvič javno nastopil), dramska skupina Prosek - Kontovel, harmonikarski ansambel sole GM na Proseku ter domača godba na pihala. Celoten večer je izvenen v pristnem narodnoosvobodilnem vzdušju. Svečanost odkritja spomenika se bo začela danes ob 10.30.

Spomenik zavesti

Na Proseku se danes z odkritjem spomenika padlim borcem v narodnoosvobodilnem boju izpolnjuje dolgoletna želja domačinov, da se na dostojen način oddolžijo spominu svojih žrtv za svobodo. Prosek je skupno s Kontovelom ena tistih naših vasi, ki s svojo aktivnostjo na vseh področjih narodnega življenja, zlasti na prosvetnem, pa tudi s svojo manifestativno prisotnostjo povsod, kjer se izpričuje naš vsakdanji boj, na najbolj zgovoren način potrjuje iz dneva v dan svojo hvalenost žrtvam, ki so nam današnje relativno svobodo omogočile in s tem na najbolj pomembno način izpoveduje tudi zvestobo načelom in izročilom našega protifašističnega in osvobodilnega boja. Toda spomenik, kakršnega si je sedaj postavil tudi Prosek, so na svoj način simboli te zvestobe, na katere so naše vasi upravičeno ponosne in ljubosumne. Kako naj bi si sicer razlagali dejstvo, da so še danes, 27 let po osvoboditvi, v teku akcije za postavljanje spomenikov padlim v NOB tam, kjer niti iz različnih razlogov doslej še ni? Kako naj bi si razlagali dejstvo, da so prav v trenutku, ko se na Proseku uresničuje ena izmed takih pobud (potem ko so se v zadnjih letih uresničile tudi na Opčnah, v Zgoniku in Nabrežini itd.), v teku še druge od Kriza in Gabrovca do Baovice, od Prebenege do Škedinja, Sv. Ane in Kolonkoveca? Kako naj bi si drugače razlagali dolge seznamе prostovoljnih prispevkov, ki jih objavljamo vsak dan, posebno pa ob nedeljah v našem dnevniku, če ne kot dokaz, da so naši ljudje v vsakem trenutku in ob vsaki priložnosti pripravljeni spontano sodelovati pri teh nabirkih in od svojih prihodnjih sredstev kot ne, prispevati za postavljanje teh simbolov naše goja proti fašizmu in za svobodo. Saj ni, da bi delali račune, toda mnogo milijonov lir je bilo že zbranih v ta namen in ni jih akcij, ki bi tekle s takšno spontanostjo in samoumevnostjo, kot prav te.

Pri tem pa se odraža še nekaj drugega, kar ima prav tako svoj velik pomen in tudi svojo moralno: ponovno se namreč ustvarja in izpričuje enotnost, ki je naše kraje odlikovala v času narodnoosvobodilnega boja, ko je vsakdo dovedel, da mora na neki način v tem boju dati svoj delež, ko se ni postavljalo vprašanje kdo si in kako misli, ki je bilo glavno in edino vodilo skupen, enoten boj za zmago nad tiranijo in za svobodo. Po doseženem neposrednem cilju je sicer prišlo do razlik v nazorih in pogledih na družbeno življenje in na izbiro in poti, po katerih nam je hoditi, toda prav zvesti, da bi malo imeli izbirati poti in nazore, če svoboda ne bi izobčevala z lastno krivjo, je tista, ki združuje naše ljudi v skupnem spoštovanju žrtv in v hvalenem spominu nanje, ob katerem se vse močje današnje razlike umikajo v drugo vrsto.

Spomeniki, ki jih naši ljudje postavljajo po naših vaseh, so prav zato izraz tega spoštovanja in so zato lasti vseh, ki se z narodnoosvobodilnim bojem istopetijo, ki pa se istopetijo tudi z žrtvami izročili, katerih veljavnost in aktualnost naš čas še posebej potrjuje.

Zitimo v obdobju, ko stle črna nasilja spet dvigajo glavo, ko si v ugodni politični konjunkturi spet delajo utvare, da je prišel njihov čas. Ni nam treba dobiti daleč po dokaz. Pri roki so: od arzenalov orožja po našem kraju do zločinov tuden na vsi deli naše od spodkopavanja temeljev in od spodkopavanja naših, tako težko priborjenih pravic do skrušenja naših spomenikov padlim. Zitimo skralva v razmerah, ko je naša protifašistična budnost proti totalitarizem in ilegalnim fašističnim strankam in skupinam spet potrebna, ko mora dala narodnoosvobodilnega boja spet polno zažveti in razen v spomenikih imeti svoj odraz tudi in predvsem v vsebini našega dela in boja. Res je, da so danes demokratične in protifašistične sile v državi tako močne, da bi fašizem in tisti, ki so za njim, težko tvegali ponovno pustošenje, toda tudi mi sami se moramo čutiti del teh sil in

I. k

(Nadaljevanje na 8. strani)

SINOČI NA PROSEKU NA PREDVEČER ODKRITJA SPOMENIKA PADLIM V NOB

Slavnostna akademija v ozračju narodnoosvobodilnega navdušenja

Sodelovalce so vse proške ljudske prosvetne skupine: pevski zbor «Vasilij Mirk», otroški zbor, harmonikarski ansambel, dramska skupina in godba na pihala - Pozdrav tajnika SPZ M. Kaplja - Navdušenje številnega občinstva

Na predvečer odkritja spomenika padlim v narodnoosvobodilnem boju na Proseku so sinoči proške in prosoke-kontovelske ljudsko-prosvetne skupine priredile na prostornem dvorišču Naberežje do mornarice slavnostno akademijo, ki je vsa izvenela v pristnem in iskrenem narodnoosvobodilnem vzdušju, ne samo zaradi sporeda, ki je bil prilagojen današnjemu za Prosek zgodovinskemu dogajku, temveč tudi zaradi razpoložnosti in navdušenja, s katerim je številno občinstvo, ki je do kraja napolnilo dvorišče, program spremljalo. Človeku, ki je bil skoraj parizanski boj in narodnoosvobodilni čas, se je zadelo za trenutek, da prisostuje pravemu, dobremu, slovenskemu partizanskemu mitingu, da v vidi v zrakah nepovrnjenega časa, ko nas je v svojem naročju nosil val spenlenega navdušenja, nas krepil in bodril. Že sam prostor je improviziranim

pihala. Priredili bodo tudi razstavo tiska.

Zaprta pokrajinska cesta skozi Prosek

Zaradi odkritja spomenika padlim na Proseku bo danes od 10.30 do 12.30 zaprt odsek pokrajinske ceste Sesljan - Opčine, od glavnega križišča Elio. Ta ukrep je na prošnjo hišnika Elio. Taukrep je na prošnjo predsednika proške sekcije ANPI Josipa Ferfolje odredil predsednik tržaške pokrajine Zanetti, ker je slovesnost upadnega značaja.

Mladina KPI, PSI in PSIUP o prijavi tržaških fašistov

Mladinska gibanja KPI, PSI in PSIUP so na svojem sestanku ocenila vest, da je tržaški preiskovalni sodnik izdal sodna opozorila proti 14 fašističnim pretepecem, od katerih sta kar dva člana pokrajinskega tajništva MSI, in ugotovila, da je prej ko slej aktualna zahteva po koreniti sodni preiskavi, ki naj razglasi dejavnost tržaške prevratniške fašistične organizacije. Ni dovolj, menijo mladinci, če je sodišče osumilo 14 pretepecov, izslediti mora, sprito nevarnosti ponovne oživitve njihovega zločinskega delovanja, tudi tiste, ki so fašistično organizacijo finansirali in jo vodili iz sence. Sodišče se ne sme ustaviti, menijo mladinci, niti pred možnimi sumi, da je obstajalo delno sodelovanje med nekimi krogi v državnem aparatu in fašisti. Izslediti je treba odgovorne za nezalostne kritike, ki so ga fašisti uživali v Trstu in s tem v kalu zatreti vsako perspektivo tega zločinskega gibanja.

Prof. Hackova predsednica protifašističnega odbora

Enotni protifašistični odbor je v petek imenoval za svojo predsednico ravnateljico tržaškega astronomskega observatorija prof. Margherito Hackovo, ki je funkcijo sprejela. Na isti seji so sklenili poslati tržaškemu rajonu solidarnostno izjavo zaradi fašističnega napada na sinagogo, predsednikoma senata in parlamenta in predsednici vlade pa protest zaradi porajajočega nasilja fašističnih rasistov in končno solidarnostno izjavo milanskiemu odseku vesdrzane zveze sodnikov zaradi grobnega napada fašistov na milanske sodnike, ki so se poslužili zakona št. 1952 proti obnovitvi fašistične stranke.

Katalog tržaških uvoznikov in izvoznikov

Na zadnji seji vodilnega odbora trgovske zbornice je predsednik dr. Caidassi predstavil pravkar izšel katalog uvoznikov in izvoznikov iz tržaške pokrajine, ki ga je sestavil zborniški odsek za zunanjo trgovino. Katalog je sestavljen iz dveh delov: prvi del vsebuje spisek operativcev in tvrdki, ki se redno bavijo z zunanjo trgovino, drugi del pa vsebuje spisek blaga, ki je najčistejše predmet zunanje-trgovinskih operacij. V tej zvezi

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

Danes, NEDELJA, 9. julija
VERONIKA
Sonce vzhaja ob 5.25 in zahaja ob 20.55 — Dolžina dneva 15.30 — Luč na vzhodu ob 3.28 in zahodu ob 20.04
Jutri, PONEDELJEK, 10. julija
AMALIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28.8, najnižja 21.7, ob 19. uri 27.2 stopinje, zračni tlak 1019.8, rahlo padala, vlaga 73-odstotna, nebo 3/10 po oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24.8 stopinje

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 8. julija se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 12 oseb. UMRLO SO: 93-letna Maria Bernardis vd. Fessler, 73-letna Maria Kern vr. Bregant, 85-letna Maria Annunziata, 86-letna Giuseppe na Sibiš vd. Bacchia, 64-letna Maria Nucci por. Schiberna, 81-letna Raimondo Manioli, 82-letna Amalia Sirk, 74-letni Giuseppe Zotti, 42-letni Anlo Debanutti in 74-letni Andrea Pavat.

OKLIC: telefonski tehnik Gianfranco Minca in delavka Majda Stepanec, elektronski tehnik Franco Fornari in delavka Liliana D. Panfilis, trgovci Sergio Weissmann in delavka Luisa Ricchi, uradnik An-

SEBOFLEX

VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53. Tel. 733-361
Prijetelje in znance naprošamo da nas obiščejo

naj posebej zabeležimo, da je spisek blagovnih vrst objavljen v italijanski, francoski, angleški, nemški in tudi v srbohrvaščini. Katalog je na prodaj pri trgovinski zbornici: izvod stane 1.500 lir.

Jutri bo na Trgu Garibaldi zborovanje senatorja KPI Paola Seme, ki bo govoril o vladi in pokojninah. Začetek ob 10.30.

Stopper o sodelovanju v prostoru Alpe-Adria

Od 29. junija do 1. julija je bila v Strasbourg mednarodno srečanje o obmejnih delih, ki sta se ga za Furlanijo - Julijsko krajino udeležila odbornik za načrtovanje Stopper in član sveta evropskih občin odbornik Vicario. Stopper je v daljšem poročilu opisal sedanje sodelovanje med našo državo, Slovenijo in Koroško v prostoru Alpe-Adria.

PO IZJAVAH ING. TALAMANCE

ŽELEZNICA NIMA V NAČRTU OKREPITVE PROGE VIDEM-TRBIŽ

Zavrneni tudi drugi predlogi tržaške trgovinske zbornice

Na predloge, ki jih je predstavnik tržaške trgovinske zbornice dal železniški upravi na državni konferenci o železniškem voznem redu in pomembnejših mednarodnih zvezah v Padovi, je vodstvo državnih železnic te dni odkorovilo skoraj povsem negativno. Predstavnik železnice ing. Talamance je izključil možnost, da bi vpeljali spalinke na relaciji Trst - Dunaj kakor tudi možnost o okrepitvi proge Videm-Trbiž. Železnica je pred kratkim izdelala načrt za kratek ožrežje, ki bo zahteval naložbo 400 milijard lir, proge Videm - Trbiž pa ni na ustreznem seznamu. Odbita je bila tudi zahteva o vpeljavi nočne vlake na progi Benetke - Trst, obstajajo pa možnosti, da bi se danja zveza Beograd - Trst ostala v veljavi tudi v zimskih mesecih in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

Oba mladenčca sta imela že velikokrat opravka s policijo in z napori. Priznala sta, da se poznata: spoznala se sta, seveda, v zaporu, kjer sta odsedela kazen za razne tatvine.

Zaradi izsiljevanja prednosti vespa v avto

Včeraj zgodaj jutraj se je ponesrečil 17-letni Marino Basich iz Ul. Maovaz 3. V bližini Ul. Flavija je trčil v svojo vespo v fiat 850, ki ga je upravljal 34-letna Annamaria Re in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

Mlada nepridiprava v fuhih avtomobilih

Agenti letedečega oddelka so prejšnjo noč zasledili pri delu 21-letnega Maria Frausina iz Zindisa pri Miljah: našli so ga v avtu giulia 1300 TS 126/63, ravno ko je iztrgal radio.

V SOBOTO, 15. t.m. v NABREŽINSKEM PORTUČU

Dr. SONJA MASERA

bo odsotna od 20. julija do 20. avgusta.

Včeraj-danes

tonio Perrotta in učiteljica Rita Corino, elektronski inženir dr. Paolo Coli in uradnica Maria Grazia Gagliardi, uradnik Giorgio Capponi in uradnica Lucia Rubbieri, žerjavar Oskar Milic in gospodinja Nadia Crevatini, kemik dr. Luciano Toscani in farmakolog dr. Viviana Marc, mehanik Luciano Fondana in trg. pomočnica Ines Mantovan, načrtovalka Franco Bonifazi in uradnica Maria Luisa Del Pizzi, uradnik Sergio Poncni in uradnica Laura Ravasini, uradnik Ferdinando De Luca in uradnica Giuseppina Toscano, električni varilec Dario Glavina in uradnica Aurora Franzoni, uradnik Roberto Millevoi in uradnica Rita Marson, pomočnica Bruno Russigian in uradnica Carla Barana, Benvenuto Magris por. Priosto, 80-letni Raimondo Manioli, 82-letna Amalia Sirk, 74-letni Giuseppe Zotti, 42-letni Anlo Debanutti in 74-letni Andrea Pavat.

OKLIC: telefonski tehnik Gianfranco Minca in delavka Majda Stepanec, elektronski tehnik Franco Fornari in delavka Liliana D. Panfilis, trgovci Sergio Weissmann in delavka Luisa Ricchi, uradnik An-

USTNI MATUREITETNI IZPITI NA SLOVENSKEH VIŠJH SREDNJIH ŠOLAH

Sproščeno in z obvladanjem snovi

Teme na trgovskem zavodu: Cankar in Bevk, blagostanstvo, združena Evropa, Fulvio Tomizza in italijanski klasiki
O Gramsciju ni šola slovenskih maturantov naučila ničesar

Včeraj med ustnimi izpiti na trgovskem zavodu «Z. Zois»

PO IZJAVAH ING. TALAMANCE

ŽELEZNICA NIMA V NAČRTU OKREPITVE PROGE VIDEM-TRBIŽ

Zavrneni tudi drugi predlogi tržaške trgovinske zbornice

Na predloge, ki jih je predstavnik tržaške trgovinske zbornice dal železniški upravi na državni konferenci o železniškem voznem redu in pomembnejših mednarodnih zvezah v Padovi, je vodstvo državnih železnic te dni odkorovilo skoraj povsem negativno. Predstavnik železnice ing. Talamance je izključil možnost, da bi vpeljali spalinke na relaciji Trst - Dunaj kakor tudi možnost o okrepitvi proge Videm-Trbiž. Železnica je pred kratkim izdelala načrt za kratek ožrežje, ki bo zahteval naložbo 400 milijard lir, proge Videm - Trbiž pa ni na ustreznem seznamu. Odbita je bila tudi zahteva o vpeljavi nočne vlake na progi Benetke - Trst, obstajajo pa možnosti, da bi se danja zveza Beograd - Trst ostala v veljavi tudi v zimskih mesecih in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

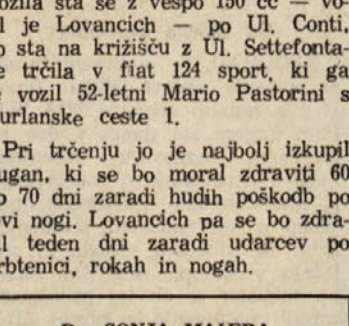
Oba mladenčca sta imela že velikokrat opravka s policijo in z napori. Priznala sta, da se poznata: spoznala se sta, seveda, v zaporu, kjer sta odsedela kazen za razne tatvine.

Zaradi izsiljevanja prednosti vespa v avto

Včeraj zgodaj jutraj se je ponesrečil 17-letni Marino Basich iz Ul. Maovaz 3. V bližini Ul. Flavija je trčil v svojo vespo v fiat 850, ki ga je upravljal 34-letna Annamaria Re in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

Mlada nepridiprava v fuhih avtomobilih

Agenti letedečega oddelka so prejšnjo noč zasledili pri delu 21-letnega Maria Frausina iz Zindisa pri Miljah: našli so ga v avtu giulia 1300 TS 126/63, ravno ko je iztrgal radio.

V SOBOTO, 15. t.m. v NABREŽINSKEM PORTUČU

Dr. SONJA MASERA

bo odsotna od 20. julija do 20. avgusta.

Včeraj-danes

tonio Perrotta in učiteljica Rita Corino, elektronski inženir dr. Paolo Coli in uradnica Maria Grazia Gagliardi, uradnik Giorgio Capponi in uradnica Lucia Rubbieri, žerjavar Oskar Milic in gospodinja Nadia Crevatini, kemik dr. Luciano Toscani in farmakolog dr. Viviana Marc, mehanik Luciano Fondana in trg. pomočnica Ines Mantovan, načrtovalka Franco Bonifazi in uradnica Maria Luisa Del Pizzi, uradnik Sergio Poncni in uradnica Laura Ravasini, uradnik Ferdinando De Luca in uradnica Giuseppina Toscano, električni varilec Dario Glavina in uradnica Aurora Franzoni, uradnik Roberto Millevoi in uradnica Rita Marson, pomočnica Bruno Russigian in uradnica Carla Barana, Benvenuto Magris por. Priosto, 80-letni Raimondo Manioli, 82-letna Amalia Sirk, 74-letni Giuseppe Zotti, 42-letni Anlo Debanutti in 74-letni Andrea Pavat.

OKLIC: telefonski tehnik Gianfranco Minca in delavka Majda Stepanec, elektronski tehnik Franco Fornari in delavka Liliana D. Panfilis, trgovci Sergio Weissmann in delavka Luisa Ricchi, uradnik An-

PO IZJAVAH ING. TALAMANCE

ŽELEZNICA NIMA V NAČRTU OKREPITVE PROGE VIDEM-TRBIŽ

Zavrneni tudi drugi predlogi tržaške trgovinske zbornice

Na predloge, ki jih je predstavnik tržaške trgovinske zbornice dal železniški upravi na državni konferenci o železniškem voznem redu in pomembnejših mednarodnih zvezah v Padovi, je vodstvo državnih železnic te dni odkorovilo skoraj povsem negativno. Predstavnik železnice ing. Talamance je izključil možnost, da bi vpeljali spalinke na relaciji Trst - Dunaj kakor tudi možnost o okrepitvi proge Videm-Trbiž. Železnica je pred kratkim izdelala načrt za kratek ožrežje, ki bo zahteval naložbo 400 milijard lir, proge Videm - Trbiž pa ni na ustreznem seznamu. Odbita je bila tudi zahteva o vpeljavi nočne vlake na progi Benetke - Trst, obstajajo pa možnosti, da bi se danja zveza Beograd - Trst ostala v veljavi tudi v zimskih mesecih in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

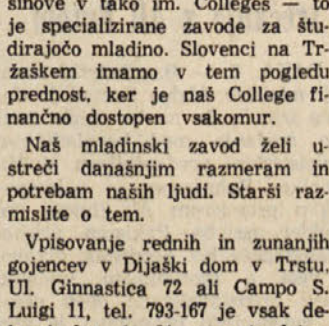
Oba mladenčca sta imela že velikokrat opravka s policijo in z napori. Priznala sta, da se poznata: spoznala se sta, seveda, v zaporu, kjer sta odsedela kazen za razne tatvine.

Zaradi izsiljevanja prednosti vespa v avto

Včeraj zgodaj jutraj se je ponesrečil 17-letni Marino Basich iz Ul. Maovaz 3. V bližini Ul. Flavija je trčil v svojo vespo v fiat 850, ki ga je upravljal 34-letna Annamaria Re in da bi podaljšali brzo zvezo iz Genova in Milana, s postankom v Benetkah ob 11.45 do Trsta. Od 1. oktobra dalje pa bo brzi vlak od Ljubljane do Trsta, ki ga je levo ključnico, verjetno tudi gleženj in se potokel po nosu. Zdraviti se bo moral 30 dni.

Mlada nepridiprava v fuhih avtomobilih

Agenti letedečega oddelka so prejšnjo noč zasledili pri delu 21-letnega Maria Frausina iz Zindisa pri Miljah: našli so ga v avtu giulia 1300 TS 126/63, ravno ko je iztrgal radio.

V SOBOTO, 15. t.m. v NABREŽINSKEM PORTUČU

Dr. SONJA MASERA

bo odsotna od 20. julija do 20. avgusta.

Včeraj-danes

tonio Perrotta in učiteljica Rita Corino, elektronski inženir dr. Paolo Coli in uradnica Maria Grazia Gagliardi, uradnik Giorgio Capponi in uradnica Lucia Rubbieri, žerjavar Oskar Milic in gospodinja Nadia Crevatini, kemik dr. Luciano Toscani in farmakolog dr. Viviana Marc, mehanik Luciano Fondana in trg. pomočnica Ines Mantovan, načrtovalka Franco Bonifazi in uradnica Maria Luisa Del Pizzi, uradnik Sergio Poncni in uradnica Laura Ravasini, uradnik Ferdinando De Luca in uradnica Giuseppina Toscano, električni varilec Dario Glavina in uradnica Aurora Franzoni, uradnik Roberto Millevoi in uradnica Rita Marson, pomočnica Bruno Russigian in uradnica Carla Barana, Benvenuto Magris por. Priosto, 80-letni Raimondo Manioli, 82-letna Amalia Sirk, 74-letni Giuseppe Zotti, 42-letni Anlo Debanutti in 74-letni Andrea Pavat.

OKLIC: telefonski tehnik Gianfranco Minca in delavka Majda Stepanec, elektronski tehnik Franco Fornari in delavka Liliana D. Panfilis, trgovci Sergio Weissmann in delavka Luisa Ricchi, uradnik An-

nalogi. Razgovor pa se ne omejuje zgolj na šolska vprašanja, ampak včasih zaide tudi na druga področja.

Najprej smo prisostvovali kolokvij kandidatke, ki si je izbrala slovenščino. Govorila je o Bevku in o Cankarju. Odgovarjala je dobro, le pri Hlapcu Jerneju se ji je nekoliko zapletlo. Ni ji bilo povsem jasno, če je problem, ki ga Cankar obravnava se vedno aktualen, pa tudi ne, da ga v Nemčiji rešujejo z delniškimi družbami, v Jugoslaviji pa s samoupravljanjem. V drugem delu kolokvija je govorila o blagostanju. Objasnila je razliko med organskim in anorganskimi snovmi, povedala kje pride delujoči sladkorji in kako deluje Malignanov oboljšek.

Nato je prišla na vrsto Franka. Ob zaključku sologeske leta je imela najboljšo spričevalo: srednje ocen 8.63. Preden je stopila pred komisijo, smo jo vprašali, katero nalogo je pisala.

«Pisala sem nalogo o Evropi. «Kaj pa si napisala?»

«Predvsem, da je nujno, da se Evropa združi, kajti sicer ne bo imela nobene politične moči; menja pa sem, da se mora Evropa prejšnjemu ekonomskemu združitvi, šele ko bo politično in ekonomsko močna, bo lahko vplivala na druge velesile in ne bo več igrala podrejene vloge. Tudi evropski narodi čutijo potrebo po združitvi.»

«Na maturo si prišla z najvišjo srednjo oceno in seveda nosiš precejšnjo odgovornost. Kako se počutiš v tej vlogi?»

«Slabo!»

No, Franki se prav res ni bilo treba bati. Na vprašanja knjigovedstva (o imobilnostih in z njimi povezanih pojmi) je odgovarjala odlično. Odgovori so bili jasni, hitri, a tudi dovolj premišljeni in proforski. Vsi so bili zadovoljni s pogovorom. Nato je odgovarjala na vprašanja iz italijanščine. Za kolokvij je pripravila knjigo Fulvia Tomizza. Najprej je govorila o tem istrenskem sodobnem pisatelju, katerega je res dobro obvladala. Poudarila je predvsem njegovo razdvojenost med slovenskim in italijanskim svetom. Na vprašanje, ali Tomizza pozna kakega slovenskega literata je odgovorila, da nedvomno pozna prof. Tavčarja. Prav ta izjava, ki prica o pisateljski duha kandidatke, je spravi njene sodelce v smeh in obraz, ki so bili do tedaj napeti in zaskrbljeni, so nenkrat postali vedri.

Franka je nato odgovarjala še na vrsto vprašanj o Danteju, Petrarci in Foscolu. Včas se ji je nekoliko zataknilo, priznati pa je treba, da so bila vprašanja za trgovsko akademijo le nekoliko pretežka.

«Si zadovoljna?», smo jo vprašali po končanem izpitu.

«Italijanščina se mi je nekoliko zapletala.»

«In kakšni so tvoji načrti za bodočnost?»

«Zdaj imam počitnice, jeseni pa grem delat, če bom le našla službo.»

Prepričani smo, da Franki ne bo treba dolgo iskati službe, saj se tudi izid mature ne bo oddaljil od ocen končnega spričevala. Če pa se bo, bo to gotovo onemogočilo navzgor.

Bojan Brežigar

V ponedeljek, 10. julija ob 20.30 bo v Gregorčičevih dvorani v Ul. Geppa 9 posvet prosvetnih društev s Tržaškega.

SLOV. PROSVETNA ZVEZA

Ravnateljstvo

Partizanska zveza Kriz vabi na izlet ob priliki medsebojnega srečanja med partizani Pazina in Kriza, ki bo dne 30. 7. 1972 v Pazinu. Vpisovanje v Ljudskem domu in v trafiki pri Zorutu.

Izlet na Krk

Potovalni urad Aurora priredi v soboto, 15. in nedeljo, 16. julija avtobusni izlet na otok Krk. Cena 12.500 lir.

Informacije in prijave pri potovalnem uradu AURORA, Ul. Ciccone 4, tel. 29-243.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Trstu organizira 16. julija 1972 izlet v Forni Avoltri in Colinetto, od koder bo vzpon na najlepši masiv Karnijskih Alp, 2.780 m visoki Coglian. Pred vzponom kratek počitek v koči Marinelli (2.120 m). Iz Colinetta do kočine 2.120 m in pol hoje, iz kočine do vrha približno 2 uri. Z vrha je krasen pogled na Dolomite Sappade in na Cortinške vrhove (Tofano, Marmolade). Vpisovanje pri Norči Zavodl. Ul. Geppa 9 do vključno točka 11. t. m.

Slovensko planinsko društvo ima za letošnjo sezono v programu naslednje izlete:

— 30. julija 1972 izlet na Mangart; — Od 13. do 20. avgusta 1972 bo planinski teden v Zalnabach s predhodnim v planinskem domu «MANGART»;

— 27. septembra bo «Dan planincev» (Kraj bo pravčasno javljen).

PK «Slavko Škarnperle» prosi izletnike v Cerkljo in v Idrijo 16. julija da pred odhodom poravnajo vpisnino

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI
V soboto, 15. t. m. se bo v gledališču Rossetti začel festival opere. V glavnih vlogah bodo nastopali Gianna Galli, Rosetta Pizzo, Aldo Botton, Sandro Massimini, Pierfrancesco Poli in Carlo Rizzo. Režiser je Gino Landi, scenograf Maurizio Monteverde, kostumograf pa Sebastiano Soldati. Zbor bo vodil Gaetano Riccitelli, orkester gledališča Verdi pa bo dirigiral Günter Ott.

Vstopnice bodo v prodaji ob jutri dalje pri osrednji gledališki blagajni v Pasazi Protti 2, tel. 36372.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole «Sv. Ciril in Metod» — Trst z oddelčnimi razredi na Katinari spora, da se 24. julija zaključi vpisovanje za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini spora, da 24. julija zapade rok vpisovanja za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda «Ziga Zois» v Trstu, Ul. Guardasella 13/2, spora, da 24. julija 1972 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne učiteljske šole «A. M. Slomšek» v Trstu, Ul. Caravaggio 4, spora, da 24. julija 1972 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1972-73.

Ravnateljstvo državne znanstvenonaučne šole «France Prešern» v Trstu, Ul. Guardasella 13/1, spora, da 24. julija 1972 ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Ivan Cankar» spora, da 24. julija ob 12. uri zapade rok vpisovanja za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Levstik» — Prosek z oddelčnimi razredi v Sv. Križu spora, da se 24. julija zaključi vpisovanje za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Državni strokovni zavod za industrijsko in obrt v Ul. Frausin spora, da 24. julija 1972 zapade rok za vpis za šolsko leto 1972-73. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 9. JULIJA

PONEDELJEK, 10. JULIJA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slov. motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Chopin; Prehuljki; 11.15 T. Seliškar; Velika gala predstava - II. del; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Tozzi; Uradniki spomini; 16.35 Popolninski spored; 18.00 Baletna glasba; 19.00 Semeni plošče; 20.00 Sport; 20.45 Prazniki in obetne; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba; 22.40 Zabavna glasba.

TRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Skladbe za godala; 10.30 Tržakiški moti.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 17.30, 19.30 in 21.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.00 Ansambel Rogers; 10.15 Z nami je...; 10.41 Glasba za začetek; 11.00 Uspeli motivi; 11.15 Nove plošče; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.05 Glasba po željah; 12.30 Zunanepolični pregled; 13.30 Music shaker; 14.00 Dogodki in odmevi; 14.15 Orkester Kaempfert; 14.30 Zvoki in glasovi; 15.00 Plošče; 15.30 Z nami je...; 16.00 Popevke; 16.30 Orkester Tahata; 16.40 Primorska poje; 18.35 Glasba po željah; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Nedeljski koktajl; 21.00 Večerna glasba; 21.40 Orkestri; 22.00 Športna nedelja; 22.15 Operetna glasba; 23.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Skladbe za godala; 10.10 Nabožna oddaja; 10.15 Nedeljske pesmi; 11.10 Orkestri; 12.20 Hit parade; 13.15 Program z Buzancem; 14.00 Pod senčnikom; 16.00 Glasbeni variete; 16.50 Popolninski spored; 18.15 Plošče; 20.25 De Roberto; 21.00 Zgodovinska oddaja; 21.50 Beethoven kvartet; 22.20 Andata e ritorno.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojejo Dik; 8.40 Plošča za poletje; 9.30 Veliki variete; 11.00 Mike ob nedeljah; 12.30 Pesmi brez meje; 13.00 Kviz narobe; 13.35 Alto gradimento; 14.35 Plošča za poletje; 15.00 Preizkušnja se dilemat; 15.40 Po svetu naokrog; 17.30 Glasba in sport; 18.25 Glasba po željah; 20.10 Andata e ritorno; 20.50 Operna glasba; 22.00 Glasbeno-govorni spored;

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.50 Folk glasba; 12.20 Tartinijske sonate; 13.00 Na sporedu je Villa Lobos; 13.15 Beethovenova opera; Lenora; 15.30 Wesker; I vecchi; 16.00 Evropa Stefana Zweiga; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Preteklost in sedanjost; 20.45 Poezija v svetu; 21.30 Pisan spored.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00 in 20.30 Poročila; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 9.05 Brane Dolinar; «Tartinijske slavke» - igra za otroke; 9.33 Skladbe za mladino; 10.05 Isčemo popevke poletja; 11.05 Jovan Maksimović; Prvi partizanski oklepnik; 11.25 Pesmi borbe; 11.45 Naši poslušalci čestitajo; 12.00 Turistični napotki; 14.30 Nedeljska repertoarja; 14.50 Z domačimi ansambli; 15.05 Veliki zabavni orkestri; 15.30 M. Walser; Selitev - humoreske; 16.05 Slov. zemlja v pesmi; 17.00 Peter Hacks; Zgodba starega vdvca v leto 1637; 17.30 Lepe melodije; 18.05 Sportno popoldne; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer; 22.30 Godala za lahko noč; 24.05 Literarni nokturno

ITAL. TELEVIIZIJA

11.00 Maša; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Kmetijska oddaja; 15.55 Mednarodne regate v švic; 17.00 Tour de France; 18.15 Spored za mladino; 19.00 La partita; 19.50 Športni dnevnik in kronike strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 Capuana; II. marshes di Roccaverdana; 22.15 Športna nedelja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.00 Mednarodne regate v švic; 19.30 Koncert na trgu; 21.00 Dnevnik; 21.15 Končno, nedelja; 22.15 Boomerang; 23.15 Napoved programa.

JUG. TELEVIIZIJA OD 9. DO 15. JULIJA 1972

NEDELJA, 9. julija
10.40 Slavko Žnidaršič in oktet «Jelovica»; 11.12 Kmetijska oddaja; 12.00 Otroška matineja; Sebastijan in Mary Morgane; 12.50 Mestec Peyton - film; 13.40 TV kažipot; 15.40 Igre brez meje; 17.00 Velika nagrada Aachna; 19.15 Ujeto mesto - film; 21.00 TV dnevnik; 21.25 3-2-1; 21.30 Ko nisem bil več vojak; 22.15 Stih in pesem; 22.15 Sportni pregled; 22.55 Brazilija: Malo svetovno prvenstvo v nogometu; 00.00 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.45 «Zigunli avtobus»; 21.15 «Na poti k zvezdam» - cirkuske točke; 21.35 Serijski film «High Chaparral»; 23.00 Nogomet: Finalne svetovne prvenstva.

PONEDELJEK, 10. julija
19.15 Obzornik; 19.30 Kremenčkov - film; 20.00 Maksimere; 20.45 Kratek film; 20.50 Cikcak; 21.00 TV dnevnik; 21.25 3-2-1; 21.30 Concertino za orkester; Bled 72; 21.45 Dubrovniške poletne priveditve; 22.00 Diagonale; 23.20 Poročila; 23.25 Šahovski komentar.

KOPRSKA BARVNA TV
21.00 Mr. Pipper vam predstavlja; 21.15 Poročila; 21.30 Glasbeno oddaja; po špansko; 22.20 Boj za obstanek.

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 19.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Dvorakova Simfonija št. 9; 19.20 Jazz; 20.00 Športna tribuna; 20.30 Slovenski razgledi; 22.15 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.05 Tretja stran; 15.10 Folklorna oddaja; 16.10 Simf. koncert.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 9.00 Po mojem je tako...; 10.00 Ansambel Adriano; 10.15 Z nami je...; 11.00 Uspeli motivi; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Music shaker; 14.00 Športni ponedeljek; 14.40 Počitek ob glasbi; 15.30 Z nami je...; 15.45 Longplay club; 16.20 Glasba po željah; 18.00 Narodnozabavna glasba; 18.40 Melodije; 19.00 Športni pregled; 19.10 Naši pevci in naše pesmi; 19.30 Primorski dnevnik; 20.20 Sopranistka Sonja Kočvar in basist Ladko Korosec; 21.00 Večerna glasba; 21.40 Pucčinjeva «Tosca»; 23.00 Priljubljeno jim skupaj; 23.35 Veliki mojstri.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 12.10 Plošča za poletje; 13.15 Hit parade; 14.00 Program za popoldne; 16.00 Spored za mladino; 16.20 Pisan spored; 18.20 Zakaj in kako? 18.55 Dirigent Toscanini; 20.20 Komorni orkester «Janaček»; 21.50 Plošče v večeru; 22.20 Andata e ritorno.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojeta Aznavour in Nada; 8.40 Melodrama; 9.30 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Plošča za poletje; 10.30 Telefonski pogovori; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 Zakaj in kako?; 14.00 Sledijo si plošče; 16.00 Pisan popolninski spored; 17.50 Tour de France; 19.10 Program s Claudiom Villom; 20.10 Andata e ritorno; 20.50 Plošča sledi plošči; 22.40 Filipo Saccchi; «La prima donna»; 23.05 Ital. folklorne pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Schubertova Simf. št. 6; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.10 Na sporedu je Čajkovski; 12.20 Strauss-ova skladba; 13.00 Boccherini in Respighi; 13.50 Pucelinova oda; 14.00 Lahka glasba; 18.15 Bach in Mozart; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Vaskovčev koncert; 21.00 Da Capua; «La zingara»; 21.30 Mrozek; «Tango» (tridejanka).

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 9.10 Glasbeno matineja; 10.05 Pisan svet pravljic; 10.20 Poletni ringaraja; 10.40 Orkester Previn; 11.20 Pri vas doma; 12.00 Turistični napotki; 13.10 Matičič; Suita za godala; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Madžarske ljudske pesmi; 15.30 Naši poslušalci čestitajo; 16.40 Lahka glasba; 17.00 «Vrtljaki»; 17.40 Orkester Pourcelet; 18.10 Glasbeno popoldne; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Popevke; 19.45 Kulturni vodnik; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Ansambel M. Krizana; 21.00 Stereofonski oporni koncert; 22.20 Tipke in godala; 23.15 Ob obletnici smrti Armstronga; 00.05 L. Kref: Pesmi; 00.15 Zaplešite z nami.

ITAL. TELEVIIZIJA

16.45 Tour de France; 18.15 Spored za mladino; 18.45 Silke iz sveta; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film: Dvoboj na soncu; 23.00 Filmske premiere; 23.10 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Nader: Uno contro tutti?; 22.15 Pevski zbor in orkester sovjetske vojske.

Boljše pogodbe, zaposlenost in reforme naj bodo enotni cilj sindikalnega boja

Federacija treh sindikatov - most k enotnosti - Za dosego pravic je potrebno zajeti vse socialne sloje

Tajništva pokrajinskih sindikalnih federacij CGIL, CISL in UIL so včeraj jutraj na skupnem zasedanju razpravljala o bodoči enotni platformi za dosego delavskih pravic, socialnih reform, izboljšanje delovnih pogojev in delovnih mest.

Pravzaprav je to skupno srečanje vseh pokrajinskih sindikalnih kategorij prvo v pokrajini, kot je ob začetku poudaril sam tajnik CISL Padovan, in bo v perspektivi bodočih sindikalnih bojev gotovo imelo ugodne posledice.

«Potrebno je,» je dejal Padovan, «da se delavci pogovorimo in medsebojno dogovorimo, kakšen bo način boja za cilje, ki jih bomo seveda skušali doseči.»

V uvodnem poročilu, ki ga je imel tajnik UIL Bregant, so sindikati razčlenili socialno - politični položaj v državi, ki ni zadovoljiv. Poudarili so, da gospodarstva težko dajejo iz rok delček oblasti delavcem in sindikatom. V tovarnah so delavci že marsikaj izrgali iz njihovih rok, tega pa ni mogoče trditi o današnjih družbi, ki je še vedno pod pritiskom kapitala.

Gospodarji so v zadnjem času skušali preslepiti delavce in srednje sloje, češ da jih bosta sindikalni boj in zahteva po reformah pripeljala do brezposelnosti, pri tem pa se poslužujejo izmišljenega zastavljanja investicij.

Zasebna in javna podjetja imajo veliko odgovornost pri razvoju ekonomije, ker dovoljujejo, ne da bi se uprila, da se k nam priliva ogromno tujega kapitala; tudi vlada ni zmožna dati pravih smernic za ekonomski in socialni razvoj.

S svojim dokumentom, ki ga je poslal Confindustriji, je sindikat dal jasne predloge za rešitev teh problemov, njegovo delo pa bo šlo še naprej v tri smeri: pogodbe, zaposlenost in reforme. Ti cilji morajo ostati nestrastljivi in predstavlja morajo osnovno platformo bodočega sindikalnega boja ob čimvečji enotnosti.

V uvodnem dokumentu so nadalje razčlenili še položaj raznih delavcev, kot so poljedelci, ki so jih še posebno pohvalili za vztrajnost v njihovem boju.

V zvezi s sindikalno enotnostjo so ugotovili, da niso še okoliščine zrele, da bi se lahko govorilo o sindikalni enotnosti. Temu pa so predvsem krivi politični pritiski, ki jih gospodarji neposredno izvajajo na delavce. Bodoče federacije treh sindikatov ne smejo imeti za cilj, kajti to je korak nazaj, pač pa je treba federacijo imeti za most, ki bo delavski razred pripeljal do zaželeno enotnosti. Zajeti bo morala široke socialne sloje, kajti brez njih enotnost ne bi bila trdna.

Po uvodnem poročilu so sledili posegi predstavnikov raznih kategorij, zaključno besedo pa je imel Zuliani, tajnik CGIL.

Obsejni promet v juniju

V juniju je preko mejnih prehodov v goriski pokrajini šlo več kot milijon 400 tisoč oseb. V prejšnjem mesecu smo se predvidevali viden porastek, prvič, ker je bil strah pred črnimi kozami dokončno odstranjen, drugič, ker je bilo v tem mesecu več praznikov in na lepa, topla vremena zvalila ob koncu leta. V juniju je bilo tudi več dni, ko so bili delavci vključeni v domačo godbo na pihala, drugi bodo po morali nadaljevati šolo še eno ali dve leti.

Predsednik godbe na pihala «Kras» nam je dejal, da je to edini način, da se ansambel lahko pomladi. «Za prihodnje leto imamo že sedaj vpisanih nekaj učencev,» je dejal predsednik, «tako da je bodočnost naše godbe zagotovljena. Zeleni pa bi, da bi se tega tečaja udeležilo še več mladih Doberdobcev.»

Starost dijakov, ki so se letos udeležili tečaja, je bila od 7 do 18 let. Učenci so vadili 12 ur tedensko, za njihove uspehe pa je treba še posebno pohvaliti prof. Silvana Krizmančiča, ki je v svoje delo vložil nemalo truda.

Po opravljenem izpitu so se učenci zbrali v domači gostilni, kjer so tudi nekaj zaigrali. Škoda, da jih je precej bilo odsotnih, ker so odšli v poletne kolonije. Nekaj jih je namreč opravilo izpite še nekaj dni prej.

Povedati moramo tudi to, da je iz šole zrastle tudi domači ansambel «O Jek», ki je z uspehom nastopil na nekaterih prireditvah in se vedno bolj uveljavlja.

V začetku septembra bo godba na pihala «Kras» proslavljala tudi jubilej in ob tej priložnosti bodo v Doberdobo priredili veliko slavnost, pri katerem bodo sodelovali tudi nekateri ansambli iz naše dežele.

mesecu lani je preko goriskih mejnih prehodov šlo nekaj več kot milijon in 100 tisoč oseb.

Pri prehodu se ljudje najraje poslužujejo prepustnice, saj lahko s tem dokumentom ostanjejo preko meje tudi več dni, vendar tudi prehodi s potnišnimi listi ne zaostajajo. Slednjih se največ poslužujejo Videmčani, ker pač nimajo prepustnice.

V juniju je s prepustnico prekorčilo mejo skupno 759 tisoč 174 oseb, od teh je bilo Jugoslovancev samo 258.336. S potnišnim listom je v obe strani meje prešlo 643.865 oseb. Tudi pri teh prehodu so imeli levi delež italijanski državljani in sicer 452.954, ostalih 189.911 pa je bilo tujih državljanov.

Več kot dve tretjini vseh prehodov sloni torej na ramenih Italijanov, Jugoslovani pa v zadnjih časih bolj malo obiskujejo naše mesto, ker se jim zaradi nizke vrednosti dinarja in visokih cen tujakinskega trga to ne izplača.

PSI pozdravlja stališče KD

Na pokrajinskem aktivu PSI v Gradišču so pozdravili stališče pokrajinskega odbora KD na Goriškem, da brez socialistov ni mogoče voditi obnove politike v državi. Takšno stališče potrjujejo socialistično usmeritve glede reševanja odprtih vprašanj. Stališče pokrajinske PSI izhaja iz zaključne resolucije o političnih razmerah v državi, za katere je značilno utrjevanje na desničarskih stališčih.

V drugi resoluciji glede izbire pripradnikov PSIUP med PSI in KPI pa naslavljajo poziv na nekdanje socialiste, da predstavljajo PSI - kakor tudi v preteklosti - najbolj naraven prostor za njihov boj, da bi osvestili delavski razred.

Interpelacija komunistov o goriski umobolnici

Deželni misovski predstavniki so pred kratkim vložili na ministrstvo za pravosodje interpelacijo, v zvezi s psihiatrično bolnišnico v Trstu, in v obrazložitvi katere so izrazili tudi zelo neprimerno mnenje o goriski umobolnici.

V zvezi s temi izjavami, so te da se sodelovalci KPI poslali pokrajinskemu odboru interpelacije, v kateri sprašujejo odbor, kaj namerava storiti, da demanira podobno

OB ZAKLJUČKU TRILETNEGA GLASBENEGA TEČAJA V DOBERDOBU

NAD TRIDESET UČENCEV USPEŠNO OPRAVILO IZPIT

Godba na pihala «Kras» se s temi gojenci pomlajuje iz šole je zrastle tudi domači ansambel «O Jek»

V Doberdobo so bili prejšnji teden izpiti čez triletni glasbeni tečaj, ki ga v okviru godbe na pihala «Kras» vodi prof. Silvan Krizmančič.

Zaključnih izpizov se je poleg obornikov godbe na pihala udeležilo tudi šolski predstavnik iz Trbiča, ki je bil zaradi legeja izvajanja in znanja gojencev zelo navdušen.

V tečaju, ki pripravlja mladino, da se potem vključijo v godbo na pihala, je bilo letos vpisanih 31 učencev. Zaključne izpite so vsi opravili z dobrimi rezultati. Nekateri izmed njih so letos dokončno vključeni s študijem in so bili že vključeni v domačo godbo na pihala, drugi bodo po morali nadaljevati šolo še eno ali dve leti.

Predsednik godbe na pihala «Kras» nam je dejal, da je to edini način, da se ansambel lahko pomladi. «Za prihodnje leto imamo že sedaj vpisanih nekaj učencev,» je dejal predsednik, «tako da je bodočnost naše godbe zagotovljena. Zeleni pa bi, da bi se tega tečaja udeležilo še več mladih Doberdobcev.»

Starost dijakov, ki so se letos udeležili tečaja, je bila od 7 do 18 let. Učenci so vadili 12 ur tedensko, za njihove uspehe pa je treba še posebno pohvaliti prof. Silvana Krizmančiča, ki je v svoje delo vložil nemalo truda.

Po opravljenem izpitu so se učenci zbrali v domači gostilni, kjer so tudi nekaj zaigrali. Škoda, da jih je precej bilo odsotnih, ker so odšli v poletne kolonije. Nekaj jih je namreč opravilo izpite še nekaj dni prej.

Povedati moramo tudi to, da je iz šole zrastle tudi domači ansambel «O Jek», ki je z uspehom nastopil na nekaterih prireditvah in se vedno bolj uveljavlja.

V začetku septembra bo godba na pihala «Kras» proslavljala tudi jubilej in ob tej priložnosti bodo v Doberdobo priredili veliko slavnost, pri katerem bodo sodelovali tudi nekateri ansambli iz naše dežele.

Nadaljuje se vrhovski «piknik»

S popoldanskim kulturnim programom se bo danes nadaljeval že tradicionalni vrhovski «piknik». Občinstvu se bo najprej predstavi-

izjave, ki hočejo postaviti samo v slabo luč umobolnico, ki je z Basaglievo metodo postala ena najbolj naprednih psihiatričnih bolnišnic.

Pokrajinski svetovalci še posebno opozarjajo na neresen napad novih, naprednih metod, ki so ga zasledili v neofašističnem listu «Lo Specchio», kjer se v nekem članku namiguje na možno zvezo med Basaglievo metodo, ki jo izvajajo tudi v Gorici in atentatom na karabinjerje v Petovljah.

«Prav gotovo so ti napadi, namenjeni goriski in tržaški psihiatrični bolnišnici,» zaključuje interpelacija svetovalcev, «spostavljeni v jasen namen, da bi rovarili v trenutku, ko je pokrajinska uprava razpisala natečaj za ravnatelja goriske umobolnice.»

IZKOPAVANJA ARHEOLOGOV «NA LEDINAH» PRI BATUJAH

Odkrito največje grobišče naših prednikov v zapadni Sloveniji: okoli 100 grobov

Doslej so trikrat kopali - Letošnja bera: obsenčna obročka in več okostnjakov ki so nespornega slovanskega porekla - Grobovi so iz 10. in 11. stoletja

V Batujah so spet zasadi krampe in lopate, tokrat že tretjič v razmaku petih let: prvič 1967, drugič 1970, leta in tokrat ponovno. Namen: dokončno raziskati področje Sv. Jurija, kjer so doslej ugotovili največje grobišče v zapadni Sloveniji, vsega skupaj okoli 100 grobov.

Kustos Goriškega muzeja za arheologijo Drago Svoljšak nas je najprej popeljal med izkopanine, na kraj, kjer sta dva delavca vhitela krampe in kjer je nekaj mladih pod strokovnim vodstvom previdno odstranjevalo opoko ter si pomagalo tudi s čopičem, da ne bi povzročili nepopravljive škode. Odkrili so nekaj okostnjakov, ter ob njih našli obsenčna obročka, nekaj nožev, vse iz 10.-11. stoletja, pri nekem okostnjaku pa tudi kovance iz leta 1078.

Odšli smo v vas Batuje, kjer v opuščeni šoli hranijo našene predmete in kjer je celotno najdišče izrisano, do šlehera podrobnosti. Arheolog Svoljšak nam je povedal, da je najdišče začel odkrivati Ceve 1950. leta v Arheolo-

Kmet je skarpo zgradil na kraju, kjer so bili grobovi najbolj na gosto poseljeni tam je uničil zaključke grobnih jam. Okostnjaki ležijo v smeri vzhod - zahod; v takšnem položaju so takrat legali naši predniki v svoje zadnje domovanje. Nad zgledje so jim položili v navpični legi ploščat kamen, morda tudi dva, iz opoke, ki je v tem kraju.

«Pred leti, ob našem prvem izkopavanju, se je razvila v enem delu italijanska tiska razprava, ki je hotela dokazati, da pripada najdišče langobardskemu izvoru, ne pa slovanskemu. Kaj vi sodite o tem?» smo vprašali arh. Svoljška.

«Antropologi so ugotovili, da gre za slovanski živelj s primestni staroslovencev, ki so bili romanizirani. Semkaj jih je naselil kakšen fevdalec in so bivali v tih krajih še iz rimskih časov. Nikarkršnega dvoma pa ni o tem, da je po kulturi čista slovanska naselbina» je ugotovil. Spada v kletsko kulturno skupino, ki se tako imenuje po kraju Kbelach pod Semernogom, kjer so odkrili slovansko nekropolo iz 10.-11. stoletja. Značilnosti najdb iz tistih časov so obsenčni obročki, ki jih je mogoče dobiti v grobovih, po navadi iz bronu, pokostoma pa celo iz srebra, lunčasti uhani z vložnim emailom (katerih v Batujah niso našli) in broške. «V Batujah smo odkrili broško z iagnjetno božim, in to je edina problematična izkopavanja, ki dokazuje vpliv krščanstva iz Ogleja. Vendar pa tudi zagaje ni neoporečno, saj je izdelano iz emailja, ki je element keltske kulture,» je še pristavil Svoljšak.

Lani je kopal pri Kekcu, kjer so odkrili naselbino najdbo iz zgodnjega srednjega veka, 7. 8. stoletje. Vprašali smo ga, če je še kaj in če je na območju Vipavske še kakšen, za arheologe zanimiv kraj.

«Vse področje od Škabrijela pa do Čavna je bilo poseljeno med 7. in 9. stoletjem, vendar se nismo doglali, če so stanovalci bili naši predniki ali ne. Z gotovostjo vemo za najdišča pri Sv. Petru na Vitovljah. V Gojaču smo odkopali 10 grobov, pri Sv. Pavlu tri grobove in odkrili naselbino najdbo. Kot pravim, lahko pripadajo slovanske mu življu, lahko pa so tudi mešane. Kakor na Krasu, tako so tudi najdbe v Sv. Pavlu nad Vrtovinom prazgodovinske.»

Ob zaključku pogovora, ki je pokal delno pod pripekačim žiljskim soncem, delno pa v razmeroma hladni zapuščenosti šolski avli, nam je arhitekt povedal, da bodo predmete dodali tistim, ki jih hranijo v posebnih vetrinah, posvečenih Batujah, temu nedvomno zanimivemu in sedaj dobro poznano mu grobišču naših prednikov.

Z večerajšnjega sindikalnega zasedanja v Gorici

Vpis na nižjo in višjo šolo do 24. julija

Vpisovanje na slovensko učiteljske in lice v UL. Croce se bo nadaljevalo do 24. t.m. Do istega dne bodo dijake vpisovali tudi na trgovski šoli v UL. Seminarju in na enotni šoli v UL. Randaccio.

Starši ali dijaki sami morajo v tem roku opraviti vse formalnosti za vpis. To lahko

SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE V LJUBLJANI

V ponedeljek, 3. t.m. se je na filozofski fakulteti v Ljubljani začel seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Njegovo pomembnost je poudarila prisotnost mnogih najuglednejših osebnosti slovenskega kulturnega, političnega in javnega življenja, kot na primer predsednika SAZU Josipa Vidmarja, rektorja ljubljanske univerze prof. dr. Mirjana Grudna, dekana filozofske fakultete prof. dr. Dragutina Cvetka, predsednika kulturno-prosvetnega zbora slovenske skupščine Milosa Poljanskega, predsednika kulturne skupnosti Slovenije dr. Bratka Krefta, predsednika MK SZDL Bena Zupaničiča, generalnega konzula SFRJ v Celovcu Jana Lubeja in drugih.

Namen seminarja je zlasti tujim slavistom posredovati strnjeno podobo o domačem duhovnem snovanju, pri čemer sta v ospredju predvsem slovenski jezik in literatura.

Seminarja se udeležuje okrog 100 gostov iz skoraj vse Evrope, ZDA, Kanade, Japonske in od drugih, pa seveda Slovenci in Italije in Avstrije in iz zdomstva, med katerimi tudi nekateri potomci že davno izseljenih prednikov.

O pomenu seminarjev na splošno in o letošnjem se posebej ter o njegovem delu, je prva spregovorila predsednica organizacijskega odbora doc. dr. Breda Pogorelec, ki je med drugim dejala, da ima seminar dva učinka: »Gostom pomaga, da se v kratkem času v živem stiku spozna z nekaterimi panogami slovenske znanosti in njih problemi, slovenski strokovnjaki, ki seminar pripravljajo, pa primerjajo nove ugotovitve o zgodnji vprašanih slovenske sedanjosti in preteklosti, pri tem pa je zlasti koristna izmenjava pogledov med udeleženci seminaristi in predavatelji.

Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, ki je seminariste pozdravil, je poleg drugega menil, da se še nobeni instituciji na Slovenskem ni posrečilo, da bi v tako majhnem obsegu združila toliko različnih dejavnosti in omogočila temeljit vpogled vanje. Vseokoli rešeno delo tega seminarja pa je po njegovih besedah važno tudi v njegovem propagandnem smislu, saj predstavlja afirmacijo slovenske besede in duha.

Udeleženci seminarja bodo dobili kar se da izčrpne informacije najprej iz predavanj, ki letos v prvem delu vsebujejo tematsko zahodnih slovenskih pokrajin in njihov delež v slovenskem narodnem življenju. Prihodnji teden pa bodo predavatelji, kot kaže program, obravnavali nekatere probleme v zvezi s sodobno slovensko literarno vedo in domačim jezikoslovjem. Praktičnemu jezikoslovnemu delu bodo namenjeni lektorati, ki bodo trajali do konca seminarja 15. julija.

Boris Višnovac: ENO SAMO POLETJE

Potopisov je toliko vrst kot njih avtorjev. Eni posvečajo svojo pozornost ljudem, s katerimi pridejo v stik na potovanjih po tujem svetu. Drugi govorijo o preteklosti in sedanjosti, tretji pa spet nizajo popotne vtise in se le mimogrede zaustavljajo ob zgodovini, ker jih

Boris Višnovac
avtor potopisa »Eno samo poletje«

pač zanima le sodobna stvarnost. Eni v svoje potopisne zapise vključujejo vsakega po nekaj. Boris Višnovac je pri Cankarjevi založbi izdal drobno potopisno knjigo z naslovom Eno samo poletje. Posvečena je predvsem skandinavskim deželim, ki jih je avtor spoznal na svojih poteh po severnih deželah v skandinavskem poletju. Knjiga ima sicer tudi nekaj poglavit, to da zdi se, kot bi bila ta poglavja nasilno priključena, saj skorajda motijo uvrstitev potopisa, saj seveda delo knjige, ki je posvečena severnim deželah, ni potopisna kronika. In v tem potopisnih beležkah je Boris Višnovac lepo prikazal ne toliko dežele same, ne toliko ljudi, saj z njimi le redko prihaja v stik, temveč duha tega za nas tako odmaknjenega sveta. Ta prikaz severnjakega duha in življenja, ki ga ta duh oblikuje, pa je tisto, kar daje temu potopisnim impresijam pravo vrednost.

Poleg orkestra in zbora bo sodeloval tudi baletni zbor gledališča Verdi, za scene in koreografije pa bodo skrbeli Sebastiano Soldati, Maurizio Monteverde, Paolo Bregni, Gianni Villa.

Ce k temu dodamo še obnove predstave »Luči in zvokov« v Miramarskem parku in še druge možne prireditve, ki se bodo v program vključile naknadno, potem lahko trdimo, da zabave na določenih kulturnih ravni v letošnjem poletju v Trstu ne bo manjkalo.

Naši bestsellerji

Lestvico sestavlja Tržaška knjigarna na podlagi ugotovitev o prodaji slovenskih knjig v Trstu in Gorici. Rubrika sama ima namen nakazovati o kuse in kulturne potrebe zamejskih Slovencev, obenem pa bo lahko marsikomu pomagala pri izbiri knjige.

1. Dr. Gerhard Venzmer
Domači zdravnik
2. Prvi kuhar sveta
Pellaprat
»Moderna francoska in mednarodna kuharska umetnost«
3. Dr. B. Tekavčič
Kaj mora ženska vedeti o sebi
4. Hans Kades
Na sončni strani
5. Pisani živalski svet
Gozd je poln skrivnosti
Živali morijo in morskimi plitvin
6. Niklsbacher-Bregar
Narodne vezenine na Slovenskem
7. Zgodovina človeštva
20. stoletje

Miha Mate
avtor humoraske »Široka usta«

Ime ribniškega rojaka Mihe Mateta se je začelo pojavljati v časopisu, kamor je prispeval svoje humoristične risbe in satire. Ta mladi pisatelj trojelet leta 1942 pri Ribnici, sicer pa po poklicu slavist, se ni iznebil svojih »šifrovanih« risb, ne ribniških humorov. Tema je o stal zvest in ga literarno oplemeni-

PRED PRVIM KONGRESOM AIDLCM MED SLOVENCMI

Deset let Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur

Kongres bo od 22. do 24. t.m. v Celovcu in bo namenjen spoznavanju položaja koroških Slovencev

Pred desetimi leti je docent univerze v Lundu na Švedskem Pierre Naert dal pobudo za akcijo v korist ogroženih jezikov in kultur. Prvega maja 1962 je predložil danesku, finskemu, norveškemu in švedskemu svetu UNESCO spomenico, ki jo je podpisalo 52 univerzitetnih profesorjev, docentov in predavateljev. Spomenica je prosila našteje svete, da bi na glavni skupščini UNESCO, 17. septembra 1962, predlagali tej mednarodni organizaciji, naj sprejme ukrepe za zaščito vseh onih jezikov, ki so iz političnih ali drugih razlogov tako ogroženi, da utegnejo v kratkem času sploh izginiti ali pa se nahajajo v takem položaju, da se ne morejo razvijati.

Ta akcija pa je imela le posreden uspeh. Leta 1963 je bilo v Toulouse v južni Franciji zborovanje, ki ga lahko štejemo za ustanovni kongres Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kul-

tur. Medtem ko je bil profesor Pierre Naert izvoljen za glavnega tajnika, je bil za predsednika izvoljen Nobelov nagradjenec islandski pesnik Halldor Kiljan Laxness.

Po skoraj štirih letih delovanja začetne skupine je prišlo 31. julija 1967 do drugega kongresa. Ta je bil v mali nemški občini Issime v dolini Aosta in na njem je bil sprejet statut organizacije.

Po prvem členu je namen združenja »obramba jezikov in kultur, ki jim grozi v celoti ali na delu njihovega tradicionalnega ozemlja nasadovanje, asimilacija ali izumrtje zaradi diskriminacij v šoli in javnem življenju. Po drugem členu združuje »v federativni obliki organizacije in strogo nepolitične organizacije, ki so obstajale že prej, in posameznike«. V tem je ena glavnih razlik s Federalistično unijo evropskih narodnosti, ki združuje samo organizacije, pretežno političnega značaja.

Prvi cilj združenja je ustvaritev javnega mnenja, ki bo naklonjeno ogroženim jezikom in kulturam, drugi pa nastop pri vladah in mednarodnih organizacijah, ki naj doseže ustvaritev takih življenjskih pogojev, da se bodo ti jeziki ohranili in razvili. Po tretjem členu statuta so ti življenjski pogoji naslednji:

1. priznanje in izvajanje pravice do šolstva v ogroženih jezikih v oseh javnih in zasebniholah na tradicionalnih ozemljih teh jezikov;
2. pravica do uporabe ogroženih jezikov v javnih aktih na občinski, deželni in državni ravni;
3. priznanje pravice manjšinskih kulturnih ustanov do svobodnega razvoja in gnotne podpore iz javnih sredstev.

Po četrtem členu svojega statuta uvršča združenje med ogrožene jezike vse one, ki ne uživajo v prejšnjem členu naštetih pravic in uglednosti.

Naslednja kongresa združenja sta bila leta 1968 v Andorri in 1969 v Zürichu. Na tem kongresu je bil izvoljen za predsednika katalonski pesnik Salvador Espriu, namesto umrlega Naerta pa je bil izvoljen za glavnega tajnika Katalonec Jordi Costa i Roca.

Med tem časom so se organizirale sekcije po raznih državah. V Italiji so se posamezniki, ki so pristopili k združenju, organizirali v Zveznem odboru za etnično-jezikovne skupnosti in deželno kulturo. Ko pa se je izkazala potreba po omejitvi omejitev jezikovnih skupin, sta bila januarja letos ustanovljena deželna odbora za Kalabrijo in Furlanijo-Juljsko krajino. V Franciji so se že prej obstoječe organizacije združile v Nacionalni svet za obrambo in razvoj jezikov Francije, ki se od decembra 1968 imenuje Obramba in razvoj jezikov Francije. V tej organizaciji so zastopani Baski iz IKAS, Bretonci s Fondation Culturelle Bretonne, Katalonci z Grup Rossellonès d'Estudis Catalans, Korzičani z Lingua Corse, Provansanci z Union culturelle des Pays d'Oc ter Nemci iz Alzacije in Lotaringije s Cercle-Reine Schickelle-Kreis.

V Avstriji sta pristopila k združenju Liga za človeške pravice in Koroški prijatelj južne Tirolske. V Švici (kjer ima združenje svoj sedež kot gost retoromanske Lia Romontscha) in v skandinavskih državah delujejo le posamezniki.

Glavna dejavnost združenja je propagandno delo za ustvaritev ogroženim jezikom in kulturam naklonjenega javnega mnenja in za preoblikovanje zavesti med samimi pripadniki ogroženih jezikovnih skupin. Poleg tega nastopa pri različnih oblikih bodisi zato, da prepreči večjo škodo, bodisi zato, da doseže novo priznanje ali izvajanje jezikovnih pravic. V Franciji si prizadeva zlasti za uvedbo manjšinskih jezikov, ki jih tam imenujejo regionalni jeziki, v šole in v radijske in televizijske oddaje. V Italiji je s takimi posegi preprečilo preganjanje uporabe provansalske v nekaterih osnovnih šolah v Piemontu, prispevalo k vključitvi zaščitnih predpisov v statute navadnih dežel. Brez pravega uspeha pa je poskušala pomagati Ladinom v pokrajini Trento do pravice, ki jim jih je zagotavljal deželni statut, in z enako skromnim uspehom je posredovalo tudi za iz-

Sl. Ru.

(Nadaljevanje na 6. strani)

PRI CANKARJEVI ZALOŽBI

Paket izvirnih leposlovnih novitet mladih slovenskih književnikov

Potopisi, pristni ljudski humor, konflikt generacij in moderna lirika

V zadnjem času so vse slovenske založbe izdale nekaj novitet mladih, deloma tudi povsem neznanih slovenskih avtorjev. Samo Cankarjeva založba je te dni dala na knjižni trg paket s petimi izvirnimi novitetami slovenskih književnikov, večinoma takih, ki jih še ne poznamo. Presejativno pa je, da se mladi pisatelji predstavljajo s sorazmerno zrelimi deli, tako da pomenijo njihove knjige na slovenskem knjižnem trgu zanimivo osvežitev. Danes predstavljamo nekaj teh novih del, drugič spregovorimo še o ostalih knjigah in njih avtorjih.

Tako je njegova knjiga Široka usta (izšla je pri Državni založbi Slovenije) simpatična upodobitev življenja Ribničanov. Pisatelj pripoveduje v svoji knjižni vsebi in bridke dogodivščine Ribničana Urbana, dogodivščine, ki jih že poznamo kot anekdote o Ribničanih ali pa jih zapisane v tej knjižni pri- silišo. Cela knjiga, ne preobsežna, pa vendar primerna in zaokrožena, vsebuje torej priprpoved o doživljih Ribničana Urbana, njegove šale in duhovitve, kar pisatelj vse prepleta z duhovito satiro, tako na račun drugih kot na račun svojih rojakov. Določeno nas pisana knjiga, v svojem bistvu deloma hudomušna deloma satirična, nas pritegne k branju, nas razvedri in ko jo preberemo smo kar boljše volje in notranje zadovoljni. Ob redki slovenski humoristični literaturi predstavlja pisanje Mihe Mateta prijetno osvežitev slovenske literature.

Tomo Rebolj: ČUDAKI

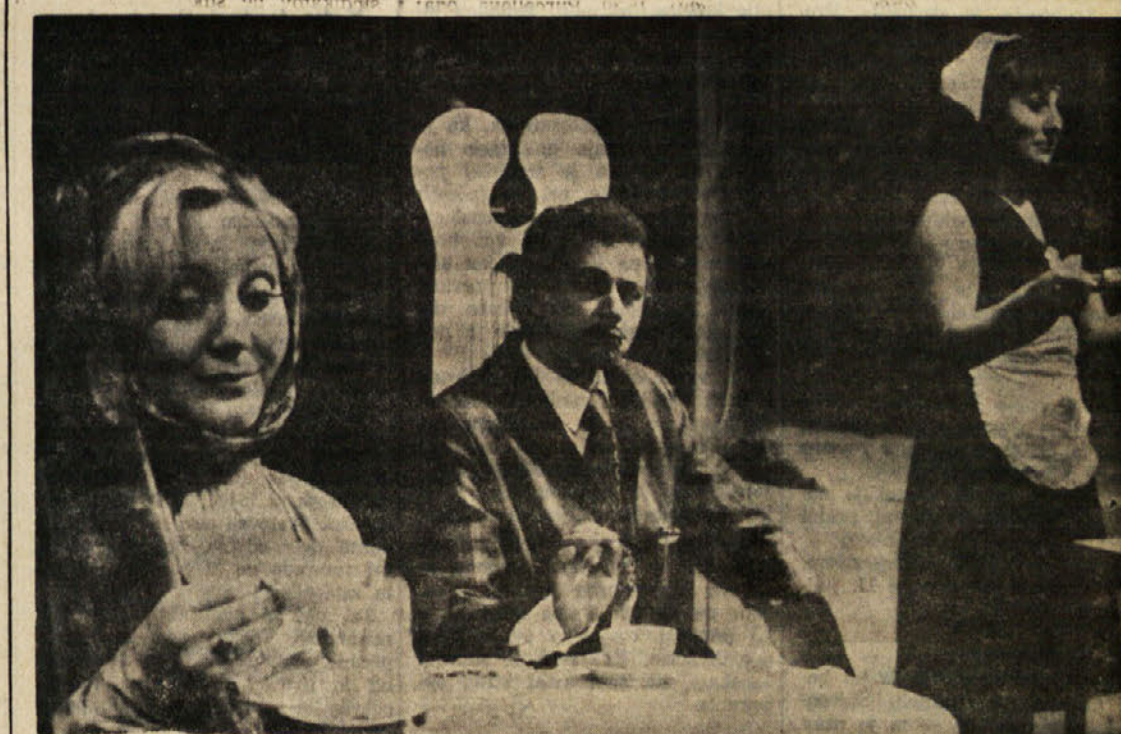
Tomo Rebolj je ime mladega pisatelja, ki ga doslej nismo poznali, ki pa se s knjigo dveh noveli, s knjigo pod naslovom Čudaki (izdala Mladinska knjiga v zbirki Pota mladih) več kot uspešno predstavlja slovenski javnosti. Knjiga Čudaki obsega dve nove, prvo z naslovom Slabi in drugo z naslovom Čudaki. Obe sta ubrani na isto temo, v obeh nastopajo isti mladi junaki, obe sta pisani v enakem slogu, tako da je pravzaprav za enotno knjigo z dvema podobnima zgodbama. V njih nastopajo mladi ljudje, ki so prišli v spor z družino, z okoljem, ki iščejo rešitve v hulanstvu, mamilih in alkoholu, ki pičkančujejo, se potikajo okoli, kradejo in prihajajo tako v konflikt z družbo in njenim redom. Tomo Rebolj nam tako v svojih dveh zgodbah predstavlja slovenske hulanje, morda še boljše rešeno, tisti del naše mladine, ki ob konfliktu svoje generacije s starejšo generacijo in ustaljenim redom, išče izhod v nedelavnosti, lahkem življenju, uživanju in nasilju in ki v tem neenakem boju konča v zaporu ali na pokopališču.

Snov, ki jo pisatelj obravnava, je vsekar nova v slovenski literaturi. Obravnava jo mlad pisatelj, začetnik, ki mu je svet, ki ga predstavlja vsekakor blizu. Čeprav mlademu pisatelju ne moremo vedno dati prav, čeprav svet, ki ga predstavlja s stališča mladega rodu, prikazuje nekritično, pa moramo vendar ob teh dveh novelah ugotoviti dvoje. Predvsem to, da obravnava konflikt dveh generacij in temo, ki predstavlja v naši literaturi nekaj novega. Drugo pa, kar moramo ugotoviti je dejstvo, da je knjiga napisana sorazmerno zrelo, zrelo za avtorja, ki se prvič predstavlja javnosti. Predvsem nas prečiha sugestivnost njegovega pisanja, pa svojevrstno, neposreden slog, ki sicer ni originalen, ki pa se sklada s tematiko, ki jo knjiga obravnava. Pomembno pri tem pisanju je vsekakor tudi dejstvo, da se pisatelj ne omejuje samo na prikaze dogodkov, čeprav tudi te svojstveno prikazuje, temveč da svoje pisanje dopolnjuje ne samo z monologi temveč z razmislijanji o svetu mladih in njihovih konfliktih s starejšimi. Čeprav torej Tomo Rebolj s svojimi oči mladega človeka gleda na probleme spopada dveh generacij in življenje mladine, ki ga predstavlja, je vendar njegova knjiga čudaki prepričljiva in umetniško dovolj zrela predstavitev dela naše stvarnosti pred katerim navadno zatiskamo oči.

Cveto Preželj: IZ MOJEGA SVETA

Cveto Preželj se nam predstavlja s svojo drugo pesniško zbirko. Prva zbirka z naslovom Oči je izšla pred dvema letoma, nova zbirka (Cankarjeva založba), pa nosi naslov Iz mojega sveta. Če dejstvo dveh umetniških zbirk rime besede kaže ne samo na ustvarjalnost, temveč tudi na določeno stop-

njo umetniške vrednosti njegove poezije. Sicer pa je njegova nova pesniška zbirka izbor moderne poezije, tipično sodobne, za katero se težko omejimo in za katero bo šele čas pokazal, kaj in koliko bo obveljala. Ob novi Preželjevi pesniški zbirki, ki jo moramo vsaj registrirati, pa lahko ugotovimo, da njegova poezija postaja bolj izpovedna in da vsaj nekatere Preželjeve pesmi predstavljajo neko določeno družbeno in moralno kritiko, tako da ne gre samo za prazno vezanje besed v nekem navideznem blagoslovu brez vsebine. Dokončno sodbo o tej poeziji pa bo, kot o vsaj sodobni poeziji, prinesel šele čas.

Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice je zaključilo tretjo poklicno sezono s 162 samostojnimi predstavami in 44.007 obiskovalci. Na tiskovni konferenci je ravnatelj Jože Babič predstavil načrt prihodnjega sporeda, kjer bo velik poudarek na domači dramatik. Slika: Prizor iz Nušičevega Pokojnika.

Živahen iztek mariborske kulturne sezone

Ob koncu sezone, ko ga vsako leto oznanja nastopajoče poletno razpoloženje, se iztekle po navadi pomirujoče brez vsakršnih posebno razburljivih dejanj, kot je kultura zelo neopazno, umakniti pred počitniško mrazico. Letos pa bi ji lahko pripisali neverjetni vzpon, saj je bilo kulturno življenje izredno živahno in plodovito: v Drami premiera slovenske komedije, v Operi krstna izvedba domače opere, pri založbi Obzorja sklenjen krog zbirke osmih knjig Zgodovine slovenskega slovstva in petindvajsetletni jubilej pevskega zbora Slava Klavora. Torej dogodki, ki so v teku enega meseca vnesli v mariborsko kulturno življenje izredno živahnost in bogate duhovne dobrine.

Komedija Mire Stefanice Večna lovišča sicer ni bila prvič uprizorjena v Mariboru. Pred tremi leti jo je krstila dramska družina Slava Klavora. Tokrat jo je prvič predstavilo profesionalno gledališče v novi, predelani obliki. Pred tem pa so jo precej predelano po njeni predlogi z naslovom »Raj ni razpadlo« uprizorili v Ljubljani. Tako smemo trditi, da je bila tokrat že tretjič uprizorjena v novi različici še bolj prečiščena in še bolj posodobljena. Maribor je bila duhovita in zelo razgibana predstava z elementi so-

dobne satire, ki je živo bičala napake našega družbenega življenja. Po eni strani satirično komična, a hkrati pomiseljiva in jedka satira, ki smeši in zabava, a tudi trpko graja. Z dramaturške stališča literarno nezahtevna, a odskočno spretno in duhovito zastavljeno delo, ki vendarle razveseljuje in zabava občinstvo. Torej sodobna komedija, kakršnih je želeli, ki se ji pa slovenski avtorji vse premalo posvečajo. Miro Stefanec je eden redkih odviskih piscev, ki spretno in duhovito orjejo ledino na slovenskem satiričnem nebu. In res, komedija je predstavljal v zaresna nebesa, čeprav hodi avtor z odprtimi očmi po trdni zemlji. Pod videzom vsakdanjega življenja prikazuje vsakdanje ljudi odkrito, ostro in pogumno z vsemi slabostmi, s katerimi zna zabavati občinstvo, ki navdušeno obiskuje predstave.

Umetniški ansambel mariborske Drame se je posrečeno spopadel z idejo komedije. Predstavil jo je živo, sproščeno in s posrečeni mišljeno, ki se bolj poživljajo. Predstava je izvenredno izredno duhovito in zabavno.

Mariborska Opera slavi po tem, da se ne ustraši truda uprizoriti nova glasbena dela uprizorila, zlasti še domačih kompozitorjev. Kvečeno je kot zadnje uprizorila že dolgo navodeno domačo opero Kruna Cipci-

ja Dundo Maroja po znani Držičevi komediji. Zanimivo, da renesančna komedija privlači kompoziste k uglasbitvi, saj je to že druga opera uglasbitev pred Lhotko - Kalinskim »Pomem«, kot moderni musical pa so Dunda Maroja uprizorili pred leti v Pragi, docim pravkar pripravljajo za novo sezono novi musical v domači uglasbitvi zagrebško gledališče Komedija.

Nova opera v uglasbitvi Kruna Cipcija deluje sicer simpatično, čeprav ne prinaša v glasbeni svet kaj novega in osvežujočega. Zgleduje se po starih osonih vzorih in kot takšna tu učinkuje. Glasba je preprosta in konvencionalna, mestoma prijetna za uho, a ji primanjkuje tiste učinkovitosti, ki bi zabeležila v bogatem glasbenem jeziku v smislu sodobnega glasbenega gledališča. Sicer pa avtor ni težil po nemem novem. Pred premiero je avtor v nekem intervjuju sam opredelil svojo opero takole: »Niti glasbeno, niti dramaturško nisem poskušal z eksperimentom, pa saj Držičev tekst skoraj ne bi prenesel. V bistvu je to realistična komedija, ki jo bodo ljudje radi in predvsem lahko poslušali. Njen namen ne sega veliko višje, kot da prijetno zabava poslušalce.«

Vse to se je očitalo tudi na predstavi, ki jo je mariborska Opera kar najbolj vestno uprizori-

la, tako z izvrstnimi solisti kot orkestrom. Zanimivo je zabeležiti, da je nova opera doživela krstno uprizoritev na Annullu 72 v Oslu, na katerem je mariborska Opera že drugič gostovala, kasneje pa se je s tem delom predstavila še na splitskem festivalu.

Zaključek letošnje sezone Slovenskega narodnega gledališča kar z dvema domačimi deli, opero in dramo, nam potrjuje višje stremljenje vodstva SNR, ki ga je vedno izkazovalo pri propagiranju domačih odskih del. Na zadnje tudi ni naključje, da je zaključilo uspešno letošnjo sezono v obeh primerih z vedrim žanrom, s katerim se je hotelo oddolžiti svojemu zvestemu občinstvu pred počitnicami z nekaj urami kulturnega razvedrila. Del bosta zanesljivo uvedli predsezonski optimizem v novo sezono.

Mariborska založba Obzorja, ki se pod iznajdljivim vodstvom direktorja prof. Jožeta Košarja ponosa z izredno plodovito založniško dejavnostjo zlasti pri propagiranju slovenskih del, je zaključila izredni podvig z osmo knjigo Zgodovine slovenskega slovstva. V razmeroma kratkem času treh let je izšlo osem zlatih knjig z 2418 stranicami in s 184 slikovnimi prilogi. Obsežno Pogačnikovo in Zadravčevovo delo je po metodi uveljavilo sodobnejši znanstveni pogled na zgodovino slo-

Dve retrospektivi

Jakčeva v Mariboru

Božidar Jakac, začetnik sodobne slovenske grafične umetnosti, je sam odbral okrog 400 del za veliko retrospektivo svojega ustvarjanja, ki od petka, 7. julija, zasaga vse prostore v mariborski Umetnostni galeriji. Poleg mnogih del, ki jih javnost še nikoli ni videla, obsega ta obširni opus znane grafične liste (lesorezi, linorezi, jedkanice itd.), risbe in knjižne ilustracije.

Sirkova v Piranu

V piranski Mestni galeriji pripravljajo retrospektivno razstavo del slikarja Alberta Sirk. Mnoga dela so že poplali, za nekatera pa je jasno, da zanje ne vedo, kje so. Zato galerijsko vodstvo prosi vse lastnike umetniških del, ki jih še ni obiskal galerijski popisovalec, naj čimprej pošljejo svoj naslov in seznam oziroma naslove del Mestni galeriji v Piranu.

OB 28. OBLETNICI TRAGIČNE SMRTI V VALOVH NARASLE SOČE

Jože Srebrnič kot človek in revolucionar v spominih in besedah njegovih sotrpinov

Italijanska pisateljica Cesira Fiori se ga spominja v svojem delu, pa tudi v pismih Viktor Vrabec iz Komna ga ima še vedno pred očmi - Kako je njegovo smrt sprejela avtorica pesmi «Smrt v Brdih» - Srebrničeva smola: rokopis so fašisti odkrili v dvojnem dnu kovčka

Spomenik Jožetu Srebrniču in tovarišem na bregu Soče med Kanalom in Desklami, kjer so utonili 11. julija 1944

Še vedno nas pretrese, ko se v oddaljenosti 28 let spominimo tragičnega dogodka z dne 11. julija 1944, ko so v narasli Soči med Kanalom in Desklami utonili Jože Srebrnič, Jože Krajc, inštruktor pokrajinskega odbora OF za Slovensko primorje, Jože Persolja - Filip, sekretar okrožnega odbora za OF za Benečijo, Vladimir Krivec iz Poljubina pri Tolmini, pomočnik politkomisarja v II. bataljonu II. brigade VDV, Ljubica Jožeta Srebrniča je zapustila široko ko vrzel v vrstah partijskih in političnih delavcev - organizatorjev in voditeljev oboroženega upora na Primorskem in v Beneški Sloveniji.

Ko sem se pripravljala, da za 28. obletnico napišem nekaj spominskih besed v počastitev spomina na taktičnih strih Soče, sem iz partizanskega arhiva vzel partizanske pesmarice - «Pesmi za mladence» - ki jo je uredil prof. Makso Pirnik leta 1944, uvodno besedo pa napisala pok. Mara Samša. Na prvi notranji strani je natisnjeno tole posvetilo:

«Zdal pa četrtem letu svete domovske vojne Pokrajinski odbor Osoobodilne fronte za Slovensko primorje ob stoletnici rojstva Simona Gregorčiča.

Na 22., 23. in 24. strani je natisnjeno besedilo z notami pesmi «Smrt v Brdih» s podnaslovom: «Jožetu Srebrniču in tovarišem, ki so omahnili preko Soče 11. julija 1944».

Jožetu Srebrniču...

Tistemu Srebrniču, ki je bil borec za pravice zatiranih Slovencev na Primorskem - in je prav tako kot član italijanske KP - zastavljal svojo neustrašeno besedo v obrambo italijanskih tovarišev.

Tistemu Srebrniču, ki je - polnih 17 let! - preživel po fašističnih zaporih in konfinacijah.

Tistemu Srebrniču, ki je v rimskem parlamentu neustrašeno dvigal svoj glas v podporo marksistično - leninistične ideje.

Tistemu Srebrniču, ki so ga poznali napredni tovariši po vsej Primorski in slovenski Istri vse od leta 1919.

Tistemu Srebrniču, ki je po vsej Primorski in Beneški Sloveniji s svojo preprosto besedo preglašil rjovenje fašističnega uničevalnega viharja, da so ljudje občutili, kako globoko v zemljo segajo njihove korenine - korenine drevesa, ki so ga pred davnimi stoletji vsadili prvi rodovi njihovih davnih dedov in pradedov.

Cesira Fiori se spominja...

Ko se ob 28. obletnici tragične smrti v Soči spominjamo Jožeta Srebrniča, moramo poudariti, da se ga ne spominjamo samo Slovenci na Primorskem. Pred kratkim mi je znane Viktor Vrabec iz Komna (zdaj živi v Izoli), posodil knjigo: *Una donna nelle carceri fasciste*, ki jo je napisala Rimljanka Cesira Fiori. Avtorica je kot protifašistka preživela več let po fašističnih zaporih in konfinacijah. Na Ponzi je bila skupaj tudi z Jožetom Srebrničem. V svoji knjigi se ga spominja s tovariško hvaležnostjo. V tem spominskem sestavku bom navedel nekaj značilnih stavkov, prevedenih v slovensko.

Na straneh 170-171 piše: «Na dovoljenih sprehodih si lahko srečal najbolj vidne in znane konfinirance, ki so, žalilob, več-

Pogled na del goriških Brd in sicer z višine nad Kojškim

divo, ki sta ga hranili sestri. «Ostja! Da si le ne zakurita peti ti dve nevednici - z mojimi papirji!»

Pazi, Jože. Naj ti kdo drug odnese rokopis, s katerim si imel toliko dela in ne ti sam.

«Ostja! Dal sem si napraviti primerno skrivališče».

Tako piše o dragocenem rokopisu Srebrniča pisateljica Cesira Fiori. Imamo pa še živo pričevanje Kraševca iz Komna, Viktorja Vrabca, ki je bil v januarju 1935 obsojen kot komunist, pripadajoč celici v Trzinu, na pet let konfinacije na otoku Ponza, Vrabec se spominja srečanja s Srebrničem ob prihodu na Ponzo s temi besedami:

«Med konfiniranci na otoku sta bili dve skupini Slovencev - komunisti in narodnjaki. Prvi in drugi so se potovali zame, da bi se jim pridružil. Skoro bi me bil drugi, to je narodnjaki, odvekli s seboj, ko sta se pridružila obroču dva moža. Prvi mlad, visok in močan, drugi že v letih, srednje postave, skoro popolnoma plešast. Nostil je osivelo bradico in velike brke. Imel je značilen ploščat nos. Izpod čela je gledalo dvoje majhnih, živih in prodornih oči. Ta me je vprašal, kdo sem in odkod in če v Komnu poznam nekega Brdih kot dopisnika Tanjuša za zapadnoprimeško okolišje. Močno jo je prizadela vest o tragični smrti Srebrniča in tovarišev v Soči. Pred leti sem tovariško živo pisano zaprosil, da bi mi sporočila, kako je pesem Smrt v Brdih nastala in kaj je bil tisti notranji odmev, da so se iz njega rodili verzi pesmi, ki je danes - ...najlepša partizanska umetna pesem, kakor je zapisal Jože Snoj. Tako mi je avtorica odgovorila:

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

«Srebrniči je na otoku pisal drugi del svojih spominov. Povedal je, da so mu prvi del knjige odvzeli, ko je bil v zaporu v Rimu. Ko se je zato pritožil na ministrstvo za notranje zadeve, je dobil odgovor, da mu bodo rokopis vrnil, ko bo prestal kazens. Prepovedali pa so mu vsako nadaljnje pisanje spominov.

POGOVOR S TRENERJI TREH ODSEKOV ŠD KONTOVEL

Aktivnost kontovelskih športnikov temelji predvsem na domači mladini

Društvo bi za razširitev svojega delovanja nujno potrebovalo večjo dvorano

Pred tednom dni smo se na Kontoveli pogovarjali z voditelji ene naših najmlajših športnih društev, ki nosi ime te vasi, danes pa smo sklenili pogledati kako delujejo in kakšne načrte imajo trenerji treh odsekov, ki zaposlujejo lepo število mladine s Kontovele, Proseka, pa tudi od drugod.

Trenerja namiznoteniškega odseka ŠD Kontovel, Danila Ukmarja s Proseka, smo obiskali na domu. Kljub neprimerni uri nas je prijazno sodelal ter pod senco košarke drevesa odgovoril na naša vprašanja.

PD: Danilo, kdaj si pričel s treniranjem?

D. Ukmar: S treniranjem smo pričeli lanskega decembra. Odziv mladine je bil zelo pozitiven, saj se je za to panogo prijavilo kar 18 dečkov.

PD: Kje ste se nastopili in kakšni so načrti namiznoteniškega odseka?

D. Ukmar: Do sedaj smo sodelovali na enem pokrajinskem in enem državnem turnirju. Žal, je naša namiznoteniška sekcija v trenutno krizi.

PD: Kaj so vzroki?

D. Ukmar: Na razpolago imamo le malo dvoranih prostorov, kar je malo za prostora je za eno mizo. Prišli smo bili tako razdeliti osemnajst igralcev na tri skupine. Če upoštevamo, da imamo treninge trikrat tedensko, ima torej vsak mladinec na razpolago le 15 do 20 minut igranja, kar pa je vse premalo. Vztrajnejši so obstajali večina je za zaradi tega opustila. Ostalo jih je le pet, ki redno trenirajo.

PD: Kakšen je izhod iz tega neugodnega položaja?

D. Ukmar: Potrebujemo bi prostor, kjer bi lahko postavili vsaj tri namiznoteniške mize. Nekatera društva so rešila ta problem z uporabo šolskih prostorov. Na žalost je pri nas šolske poslopje tako natrpano z dopoldanskimi in popoldanskimi poukom, da ostane edina rešitev popravilo kontovelske dvorane.

PD: Danilo, spominjamo se še da si bil obetajoč namiznoteniški igralec. Kako si se odločil za treniranje?

D. Ukmar: Res, moji namiznoteniški rezultati so spomin na mlada leta. V letu 1959 sem zasedel prvo mesto na športnem dnevu. Zaradi službenih obveznosti pa sem moral športno dejavnost prekiniti. Ko so mi predstavniki ŠD Kontovel ponudili trenersko mesto, sem rade volje sprejel in sedaj, po trinaestih letih premore, skušam prikazati mladim skrivnosti in lepote igre z loptarjem. Pri mojem delu mi pomagata izkušeni sovaščan Drago Milčič, ki je med drugim uspešno opravil tečaj za namiznoteniške igralce v Rovinju.

Da bi zvedeli več podatkov o košarskem odseku ŠD Kontovel,

smo se obrnili do Petra Starca, priznanega zamejskega košarkarja, ki trenira skupno s Stojanom Kafolom kontovelski naraščaj. Nered je zapustil svoje malčke same pod koši.

PD: Kdaj si pričel trenirati te, še neizkušene dečke?

P. Starc: S treniranjem smo pričeli pred dobrim mesecem. Tedaj smo imeli nekaj težav, saj so skoraj vsi prvič prišli košarsko zogo v roke, sedaj pa je že bolje.

PD: Koliko fantov se je vpisalo za to panogo?

P. Starc: Za košarko se je prijavilo kar 40 dečkov. Večina je s Kontovele in Proseka, nekaj pa tudi iz Gabrova. Nismo pričakovali tako velikega zanimanja, zato smo morali dečke razdeliti v dve skupini: v prvi trenirajo tisti, ki so dopolnili dvanajsto leto starosti, v drugi pa mlajši.

PD: Kakšen je vaš bližnji program?

P. Starc: Sedaj pripravljamo ekipo, ki bo nastopila na prihodnjem prvenstvu minibuseta. Od te ekipe ne pričakujemo koder kakšnih rezultatov, saj je vsak začetek taven in naporen. Vendar mislim, da bodo z dobro voljo in trdim delom tudi rezultati prišli. Poleg ekipe minibuseta, bi želeli imeti tudi člansko peterko, ki bi nastopala v prvi diviziji. To pa je za sedaj še problem, ki ga nismo rešili.

PD: Peter, ti si več let nastopal kot igralec za Bor. Si našel na tečaju, ko si prešel trenersko mesto in te to novo delovanje zadovoljuje?

P. Starc: Nekaj težav je res bilo vendar je s časom vse to minilo. Vloga trenerja me zadovoljuje, kajti veliko je zadoščenje, ko opaziš napredek pri dečku, ki pred kratkim ni niti vedel, kaj je košarka, sedaj pa že lepo meče v koš.

PD: Kaj svetujete svojim malčkom, da bi postali dobri košarkarji?

P. Starc: Najprej si želimo, da ne bi bilo to le trenutno navdušenje, ki se kmalu razblini. Vsem pa svetujem, da bi še v naprej tako in še bolj vestno trenirali, kajti podlaga dobrega košarkarja sta trening in trdna volja.

Ženski odbojarski odsek vodi Edi Starc, ki je z nasmehom na ustih rad prisedel k našim razgovorom in odgovoril na zastavljena vprašanja.

PD: Kdaj si pričel s treniranjem in kakšen je bil uspeh dosedanjih nastopov?

E. Starc: Trenirati smo pričeli le teden pred pričetkom 2. ženske odbojarske promocijske lige. Na razpolago sem imel devet igralcev brez posebnih izkušenj. Kljub temu smo zasedli ob koncu prvenstva častno drugo mesto za brežanško šestorko. Ta uspeh je dvignil moralno ekipo, ki je nato presenetljivo zasedla

četrti mesto na turnirju Inter 1904 na Opčinah.

PD: Kakšen je vaš bližnji program?

E. Starc: Razpisali smo odbojarski tečaj za mladinke. Do sedaj se je vpisalo kar 20 mladih deklet in s tem nameravamo nastopiti naslednje leto na mladinskih igrah. Najbolj obetajoče bodo seveda nastopile tudi med članicami, za katere upam, da bodo uspele osvojiti prvo mesto v prvenstvu 2. promocijske lige.

PD: Imaš kakšne težave?

E. Starc: Do sedaj nimam večjih problemov, skrbim me pa to, da bom moral verjetno zaradi študijskega odpovedi in tako zapustiti društvo. Rešitev bi bila v tem, da bi me nadomestila domačinka Norčič Zavalalova, ki igra trenutno pri Boru.

PD: Edi, zakaj na Kontoveli tako vztrajate pri domačih trenerjih in igralcih?

Starc: Društvo je bilo ustanovljeno z namenom, da vzgaja naša mladino v našem narodnem duhu in to bomo uspeli le, če bo v društvu čim več domačega kadra. Prav zato je moja želja in prepričanje, da bi prišlo v bližnji prihodnosti do združitve med ŠD Kontovel in ŠD Primorje, ker bi to gotovo prineslo še boljše uspehe.

PD: V vsaki skupini bo vsaka ekipa igrala z ostalimi tremi, v četrtino finala pa se bosta uvrstili prvi dve.

V primeru izenačenosti v točkah bo odločala razlika v golih, v primeru izenačenosti v golih pa zreb. Ekipa bodo morale do 15. avgusta prijaviti 19 igralcev, pred vsako tekmo pa poleg prve postave tudi dva rezervna igralca, ki bosta lahko kadarkoli zamenjala tovariša. Kolajne bodo podelili samo igralcem, ki bodo dejansko odigrali finalni tekmi in dvema rezervnima.

Olimpijski turnir bo obsegal skupno 39 tekem. Enajst jih bodo odigrali na glavnem olimpijskem stadionu, ki je za finalno tekmo 9. septembra že razprodan, ostale pa v mestih Nürnberg (6), Regensburg (6), Passau (6), Augsburg (5) in Ingolstadt (4).

Nürnberg je danes znan po mednarodni razstavi igralec, še bolj pa kot prizorišče procesa proti nacističnim vojnim zločincem. Občinski stadion lahko sprejme 65.000 gledalcev.

Regensburg je znan po industriji bmelja in sladkorja. Leži ob bregu Donave in ima stadion za 25.000 gledalcev.

Passau tudi leži ob Donavi. Cepprav šteje le 35.000 prebivalcev ima stadion za kar 20.000 oseb.

Augsburg je eno najstarejših nemških mest, ustanovljeno leta 15 pred n. š. V njem se je rodil tudi slaven znanstvenik Einstein. Ima stadion za 44.000 gledalcev.

Ingolstadt je središče jeklarske industrije in končna postaja velikega naftovoda iz Trsta. Mestni stadion lahko sprejme 15.500 oseb.

Vsa ta mesta so od Münchna oddaljena od 60 do 160 kilometrov. Nogometaši bodo na tekme potovali s posebnimi vlaki, ki bodo imeli spalne vagon, vagon za masazo, vagon za tehnična in taktična predavanja trenerjev in tudi vagon za tiskovni center. Čas potovanja tako nikakor ne bo zgubljen. Prvič bo tako uresničeno potujoče olimpijsko naselje.

K. B.

Razen tekačice Vere Nikoličeve ima lepe možnosti tudi Fočičeva

Fočičeva je v peteroboju trenutno šesta na svetu

Odlična jugoslovanska peterbojka Durdja Fočičeva

Jugoslovanski atletov, ki bi ugnili v Münchnu posej v borbo za kolajne je malo, največji adut, to je Vera Nikolič, pa povzroča velike skrbi trenerju Langu in tudi javnemu mnenju, ki od nje pričakuje uspeh. Najboljši rezultat na 800 m znaša komaj 2'2"8, zadnji dosežki pa so še slabši in med tekoni na 1500 m v vzhodnem Berlinu je Nikoličeva celo odstopila prvič po »tragediji« iz mehiških iger.

Posebno hud poraz je Vera zabeležila v NDR, ko se je na 800 metrov uvrstila na skromno 6. mesto za skoraj vso evropsko elito, medtem pa je v drugem teku v Bukarešti svetovna rekorderka Falk dosegla točno 2'. Romunka Silai pa 2'0"2, kar spravlja Nikoličeva na trenutno 11. mesto na svetu. Baje je med tekoni v Potsdamu (6. mesto) Vera prišla skozi cilj še povsem sveža, to pa je slab izgovor in morda ni niti resničen. Vsaj ena nasprotnica je v nevarnosti zaradi ameriškega diakočenstva. Olimpijska prvkinja Mannig (ZDA) se namreč ni prijavila pravočasno za ameriško prvenstvo. Vsekakor ostane pot do olimpijskega uspeha dolga in časa na razpolago je malo.

Nasprotno od Nikoličeve je v ženskem taboru v polnem nletu mnogobojka Durdja Fočič z novim državnim rekordom 4346 točk po novih tablicah (ali skoraj 5000 po starih). Na trenutni svetovni lestvici je za sedaj šesta, med rekorderko pa je slabo skakala v višino in daljino, ki sta njeni močnejši disciplini. Upoštevajoč tudi preusmeritev nekaterih boljših peterbojki na posamezne panoge, ima Fočičeva v Münchnu lepe možnosti.

V zadovoljivi formi je tudi dolgoletna Koriča, ki je nesporno najboljši v moškem taboru. Na 5000 metrov je letos tekel v 13'37"6, ni pa

še nabrusil svojega najnevarnejšega orožja, to je končni sprint. Koriča bi moral imeti na vsak način precej večje možnosti na daljši progi 10.000 m. Možen finalist je med tekači Jože Medjimurec, 800 metrov je letos pretekel v 1'47"6, 7 desetink sekunde nad državnim rekordom. Medjimurec, talentiran za nastope v velikih tekmovanjih utede v Münchnu teči tudi zelo blizu 1'46". Splošen napredek so tekači naredili tudi na 400 metrov. Rečan Sušaj je dosegel 46"4 (državni rekord) in 46"5, pod 47 pa je prvič tekel tudi Alehič. Kocuvan je na poti proti najboljši formi (osebni rekord 46"7), štafeto pa lahko izpolnita tako Ubori kot Ivičak. Nedavni državni rekord 3'7"6 bi ne smel pomeniti zadnje besede izbrane četverice.

K. B.

TENIS

LONDON, 8. — Na letnem zasedanju komisije za Davisov pokal so sprejeli nekaj pomembnih novosti. Tako bodo preuredili sistem izločilnega dela tega tekmovanja. V prvem kolu (ki se bo začelo sredi avgusta), se bo namreč spoprijelo med seboj 16 najboljših države. Srednjemočne ekipe bodo začele nastopiti z drugim kolo, najmočnejše pa bodo vstopile naravnost v četrtfinale.

Kar se tiče Južne Afrike, kateri zaradi razsaja že tri leta ne dovolijo nastopiti v tem tekmovanju, bodo o njeni ponovni pristopitvi (za kar je posilila) razpravljali na bližnjem zasedanju v Helsinkih.

DRUGE VESTI

NA OSMI STRANI

PREKOATLANTSKA REGATA JADRALCEV - SAMOTARJEV

«Pen Duic IV.» nepričakovano prva pred jadrnico «Vendredi Treize»

Alain Colas je s svojo jadrnico postavil nov rekord proge

NEWPORT, 8. — Veliki, 21 metrov dolgi francoski trimaran «Pen Duic IV.» je z Alainom Colasom za krmilom povsem nepričakovano zmagal na prekoatlantski regati jadralcev - samotarjev. V Newportu so namreč vsi pričakovali, da bo zmagala favorizirana jadrnica «Vendredi Treize» Francoza Terlaina.

in so zato tudi sledili le napredovanju jadrnice, ki je včeraj plula mimo svetilnika Nautic in je bila torej 105 milj oddaljena od cilja. Namesto jadrnice «Vendredi Treize» pa se je nenadoma pojavila pred ciljem «Pen Duic IV.» kar je ovzročilo med časnikarji, reporterji, funkcionarji, organizatorji in številnim občinstvom na obali pravi »preplah«. Kmalu se je na morju znašla množica plovil, ki so hitela zmagovalcu naproti. Tega so nato privedli v Newport, kjer je bil deležen izredno bučnega sprejema.

Francos Alain Colas je s svojo nenavadno aluminijasto jadrnico «Pen Duic IV.» postavil nov rekord proge s časom 20 dni 12 ur 15 minut. Prejšnji rekord je bil od leta 1968 last Angleza Geoffreya Williamsa in njegove jadrnice «Sir Thomas Lip-ton», s časom 26 dni.

KOSARKA

PESARO, 8. — V prvem kolu mednarodnega košarskega turnirja za mladinske «latinski pokali» je Italija premagala Portugalsko s 85:42, Francija pa Španijo z 49:46.

21. 22. in 23. julija 1972

5. jubilejna trofeja Sokola v Nabrežini

Nastopajo:

FINI MODENA

italijski prvak 1972

UNI BASEL

švicarski prvak 1972

PARTIZAN REKA

jugoslavija

SOKOL NABREŽINA

Italija

MLADOSTNI DNEVNIK

12. SIMONA RUTARJA

Lavriča odpadnika zmerjal itd, pa dijaki so ga spodobno zavržali. Res so bili mnogi zoper Lavriča češ da je protestant, med tem ko je bil Faganel (116) premalo znan. Šil so volit. Kmalu po polnoce je bil izvoljen znan: Lavrič je dobil 72, Faganel 66, Pino 49 in Marušič 42 glasov!!! Izid je mnoge osupnil. Veselje med narodnjaki neizmerno. Tudi Italijani neso kaj takega pričakovali. Volitici in voljenci se podajajo k skupnemu obedu in razveseljevanju v Marini-jev vert. Volitci nasprotnih kandidatov se neso upali blizu. Duhovniki so pri tej volitvah prvič dokazali, da ne hodijo popolnoma s narodom. Vendar so tudi oni k zmagi pripomogli, ker so one svoje glasove (14) Faganelu dali, ker bi drugače ne bili zmagali. — Pravi da so tudi v Tolminu zoper Tonkilijske agitatorji, zlasti volčanski fajmoštri, ki je vendar na Tolminskem taboru govoril (117).

14. Volitve za mesto. Tudi nekaj agitacije, pa vendar ne toliko, kot v nedeljo, ker je tukaj inteligenca(?) volila. Liberalni protikandidat Rismondo (za ktereja je tudi sl.lovenski sedmošolec Bele agitiral) dobil je le okoli 140 glasov. Volitvec je bil 401 in od teh je oddalo 398 svoje glasove Coroninju in 257 Maurovigu. Tiste dneve pred volitvijo je bilo vse polno plakatoov po zidovih in še volitveni dan ste obe stranki po dva prilepili (118).

16. Veliko izpraševanje in preiskovanje zastran vpora proti nemškemu petji. Profesorji so hoteli zvedeti, kdo je to zmisli, in kdo je tudi druge našental. Sum je letel na Beleta, a menda mu neso mogli dokazati, dasiravno so si zelo prizadevali. Zabrani so bili komunikacije med posameznimi razredi, da

bi se ne mogli učenci porazumeti.

17. Pri maši se ni niti pelo, niti orglalo.

20. Zadnje volitve sl.lovenskih velikih posestnikov. Volitvec je bilo 145. Tudi nekaj agitacije in izid volitev negotov, ker so se duhovniki na vso moč za Marušiča potegovali in ker je tudi Pino za Paceta delal. Pravijo, da se je celo iz konsistorija na deželo duhovnikov pisalo, naj delajo za Marušiča, a vse ni nič pomagalo, dobil je le 46 glasov. Pace je dobil 64, Doljak 88, Zigon 78 in Pollay 128. Tudi meščani so bili odločno zoper propala kandidata, kakor tudi zoper Tonkilijske, ki ni kandidiral, a vendar tri glasove dobil (119). Zlasti neka stranka telovadskega društva katera je tudi bila svoje kandidate postavila? Nek Kovačič iz Ročinja je tudi volil: «Eine Stimme gebe ich dem Marušič, eine dem Pace, und die dritte behalte ich für sich.» (120)

26. Zadržja, menda peta konferencija zaradi petja. Pri nji se je sklenila kazen za tri glavne upornike in se

28. tako razglasila: Sedmošolec Bele izključen, ker se je predrazil dijake šuntati in jih od nemškega petja odvrčati (??!). Njega, kot glavnega urokovalka tega nemira je, zadel ostrejša kazen, nego šestosolca Defiorja in Hočevarja. (121) Prvi je dobil 6, drugi 4 ure zapora, oba drugi red v nravnem obnašanju. Prvega so tudi hoteli izključiti, pa zapretili so mu, da bodo to pri prvi priložnosti storili. Kazen je naznačil vodja sam in zraven malo popriidigoval, kako mirna je bila poprej gimnazija, kaka simpatija je med dijaki vladala, dokler ni prišel nek ptujec (Bele), ktereja so le po milosti sprejeli, «well wir nur woltaten=Wohltaten! spenden.» (122) Svoj govor je sklenil vodja: «Opomnim vas zopet k staremu redu. Kadar se bodo dijaki od profesorjev voditi pustili, kakor bodo sami hoteli, kedar nas boste v vsem slušali, kar vam zapovemo, takrat bo naše veselje polno, takrat bo naš namen dosežen in naša želja spojnena, da namreč vsakemu dobro želimo.» Dobro, dobro, g. vodja, že vemo kakše želje in namene imate z nami!!!

31. Kljub kazni neso hoteli dijaki peti. G. Hribar je nekaj časa orglal, potem pa še on nehal — Naslednje nedelje se ni niti pelo, niti orglalo.

Avgust.

13. Preskušnja iz deklamatorike, ktero je dr. Lavrič predaval. Deklamoval je 5 dijakov, med njimi eden Nemo, v prilo več profesorjev in nekterih drugih gospodov (123)

14. Smo bili na merenskem! — mirenkem! gradu. Dež je malo lil, sicer je bilo vse dobro. Nazaj grede smo celo pot peli in v verstah stopaje kot vojaki celo do stanovanja »primarširali.«

20. Se je odperil deželni zbor. K slovensosti smo bili ušli brez dovoljenja, ker ni bilo nobenega, ki bi ga nam dal. Zato je vodja potem »gobec« na en kraj deržal. Dvorana — kolikor je bilo prostora, je bila prepolna, komisar in predsednik Coronini sta govorila slovensko (prvi precej dobro, drugi slabše). (124)

24. Me je obiskal moj stric Andrej (125) iz Tersta. Videl sem ga prvič v mojem življenju, jako dober gospod je. Odšel je v Čepovan.

29. Smo obhajali Tomanov spomin s černo mašo na Kostonjevi. Pela se je latinska maša in vmes slovenska nagrobica od Cegnarja. Nazočili je bilo nekaj poslancev, nekaj profesorjev in drugih Slovencev, gospa le malo. — (126) Zvečer so hoteli pri Katarinju malo besedo napraviti, ali prišlo je pre malo ljudi, od [Andrej] Marušičeve stranke nobeden, za to so sumili, da je bil Marušič zoper to slovensost, rekoc da se ne spodobi, da bi se v kerčni spomin obhajal. Govoril je Kleinmayer in Dolencec. (127)

116) Jožef Faganel, posestnik in podžupan v Oseku.

117) Volitve, ki jih je Rutar opisal se nanašajo na volitev »črneke kurije« za sodne okraje Gorica (okolica), Kanal in Ajdovščina, vendar brez krajev oziroma občin Gorica, Kanal in Ajdovščina. Rutarjevi podatki o izidu volitev so točni. Marzinjevir vrt je go-

stliški vrt znane goriske gostilne, ki je stala na vogalu današnje semeniške ulice na korzu. Dr. Tonkli je kot kandidat »Soce« v Tolminu propadel, zmagala sta glavar Winkler in evlani kandidat» Gorjup.

118) Rutarjevi podatki se nanašajo na deželnozbornske volitve za mesto Gorica. Izvoljena sta bila grof Franc Coronini in dr. Giuseppe Maurovich. Prvi je bil nemški liberalce, drugi pa italijanski liberalce. Dr. Rismondo, vodja goriskega telovadskega društva kot predstavnik skrajnih italijanskih liberalcev (iredentistov) s kandidatu ni uspel.

119) V skupini »slovenskega veleposelstva« za deželne volitve so zmagali: Matija Doljak, Karel Polley in dr. Anton Zigon. Tonkli je sicer kandidiral, a je »Soča« vsvled kompromisa sprejela Po-laja in pustila pastir dr. Tonkli-a» (Novice, šte. 30, str. 241). Grof W. Pace je bil tedaj še deželni glavar.

120) (nem.)= »En glas dam Marušiču, en glas dam Paceju in tretji glas obdržim zase.«

121) Robert Defior je bil iz Gorice, Jožef Hočevar iz Štanjela.

122) (nem.)= »ker mi samo dobroto dajemo.«

123) Poročilo v »Slovenskem narodu« (šte. 99, 27. 8. 1870) sporoča, da sta nastopila tudi tuja Saamen in Glowacki.

124) Vladni komisar je bil baron Pino (poldrugi mesec zatem je bil poklican na novo delovno mesto — deželni predsednik v Bukovini), deželni glavar pa grof Franc Coronini.

125) Andrej Rutar (rojen 23. o. 1807) je bil stari stric Simona Rutarja, brat starega očeta Matije. V družinski knjigi libušenskega župniškega arhiva piše o njem: »bil je vojak; potem čuvaj zapora v Trstu.« V Čepovan je potemtakem šel na obisk k svojemu nečaku Lovrencu.

126) O maši na Kostonjevi pišejo »Novice« (1870, str. 281). Pod slovensko nagrobico razumemo pesem Frana Cegnarja (1826 - 1881), tedaj v Trstu živečega slovenskega pesnika.

127) Julij Kleinmayer (1847 - 1913) je bil suplent na gorški realki, takrat je bil podnajemnik Viktorja Dolencea (1841 - 1887), zavarovalnega agenta in enega izmed marljivih članov »Soce«. Kasneje je postal Dolencev podnajemnik suplent gimnazije Fran Levec.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

9. IN 10. ETAPA KOLESARSKE DIRKE «PO JUGOSLAVIJI»

Na Vršču zmagal Šarafulin v Trstu pa Van den Burg

Na skupni lestvici vodi Sovjet Lavruškin - Dirka se bo danes zaključila v Pulju

Van den Burg je prvi prevozil ciljno črto v Trstu

TRST, 8. — Današnji del kolesarske dirke «Po Jugoslaviji» je bil razdeljen na dve etapi. Zjutraj so se morali najboljši evropski kolesarji povzpeli na 1612 m visoki Vršč, popoldne pa je bila na sporedni dolgi etapi iz Kobarida v Trst. Naj takoj omenimo, da sta obe etapi precej spremenili skupno lestvico, čeprav je prvo mesto še vedno v rokah Sovjeta Lavruškina, ki ima 1'44" prednosti pred rojakom Zaharovom.

Etapa od Kobarida do Trsta, ki je potekala mimo Čedad, Vidma, Gorice, Dobrodo, Sestjana, Opčin in do mesta, je bila naporna predvsem zaradi razmeroma velike dolžine, pa tudi zaradi izredne vročine. Po mirni vožnji v prvih kilometrih, je pri Vidmu ušla skupina dirkačev, med katerimi je bil tudi jugoslovanski reprezentant Bilic. Osmereca si je kmalu nabrala preko dve minuti prednosti, pri Dobrodo jo je celo povečala, na cilju pa je razlika med ubežniki in nasledovalci znašala 2'47". Še malo, pa bi Lavruškin izgubil svoje mesto najboljšega. Nekaj kilometrov pred koncem sta Van der Burke in Labocha poskušala ubežati, toda ni jima uspelo. Na koncu je bil vseeno najboljši nizozemski kolesar, račun pa je plačal Bilic, ki je ves čas vlekel, na koncu pa so mu zmanjkale moči.

Na splošno so jugoslovanski kolesarji precej razočarani, saj so vsi pričakovali mnogo več od njih. Dokazali so, da še niso dobro pripravljeni in tudi ne kos svojim tekmeccem. Manjka jim ekipna povezanost, kar koristi le tujcem, ki imajo tako nasprotnika manj. V nobeni od treh jugoslovanskih ekip ni tistega tovariškega duha, ki običajno povezuje tekmovalce v družini. Namesto da bi si med dirko pomagali, si večkrat celo nagažajo in gledajo le na lastno korist. S tako vožnjo nikakor ne morejo računati na boljše uspehe.

Jutranja etapa na Vršč (z Jesenice) je bila kratka, zato pa toliko bolj naporna. Po prvih ovinkih Vršča je kolona napredovala složno, nato pa so se pričeli pobegi. Najuspešnejši je bil prav zmagovalec Vršča Sovjet Šarafulin, ki se je kmalu otresel tekmecev in je zadnje kilometre opravil sam. Van Dongen in Trščin, ki sta bila njegova najbližja nasledovalca, sta

8. Čubrić (Jug. A)	1'04"
9. Lavruškin (SZ)	1'10"
10. Krop (Niz.)	1'15"
Vrstni red etape Kobarid — Trst (156 km):	
1. Van den Burg (Niz.)	3.33'28"
2. Selezjan (Rom.)	
3. Fuloop (Mad.)	
4. Konečni (ČSSR)	
5. Labocha (Pol.)	
6. Zaharov (SZ)	
7. Gazdšč (Jug. A)	
8. Bilic (Jug. A)	2'47"
9. Bernard (Pol.)	
10. Polewiak (Pol.)	
11. Jurgielewicz (Pol.)	
12. Esclassan (Fr.)	
13. David (Rom.)	
14. Šarafulin (SZ)	
15. Keršič (Jug. mlad.)	
Skupna lestvica po deseti etapi:	
1. Lavruškin	23.05'01"
2. Zaharov	1'44" zaost.
3. Labocha	
4. Šarafulin	2'34"
5. Van Dongen	2'35"
6. Sutter	2'35"
7. Pocmja	2'38"
8. Esclassan	3'33"
9. Thalmann	3'54"
10. Konečni	4'15"

PLAVANJE

RIM, 8. — Donatella Talpo je postavila danes v Rimu dva nova italijanska plavalna rekorda. 100 m metuljček je preplavala v 1'07"2, 200 m metuljček pa v času 2'30"8.

LOS ANGELES, 8. — Na mednarodnem plavalnem tekmovanju v Los Angelesu so dosegli nekaj zelo dobrih rezultatov. Prav v zadnji sta postavila sezonski svetovni rekord Linda Simpson (ZDA) na 100 m hrbtno (1'07"5) in Franek Heckl (ZDA) na 200 prosto (1'57").

ATLETIKA

EUGENE, 8. — Amerikane Ralph Boston, svetovni rekorder v skoku v daljino, ne bo nastopil na letošnjih olimpijskih igrah. Ni se mogel namreč udeležiti kvalifikacij, ker čuti bolečine v mečih.

Junak Vršča je bil Sovjet Šarafulin

KOLESARSKA DIRKA «TOUR DE FRANCE»

Danes prvi vzponi

Col Aubisque bo prva preskušnja za gorske vozače

BAYONNE, 8. — Po sedmih dneh ravninske vožnje in po današnjem počitku bo «Tour» jutri krenil v gore. Začenjajo se Pireneji, zato vlada veliko pričakovanje za dvojboj med Merckxom in Oceno, vendar pa ne smemo pozabiti na Francosce, med katerimi ne skrivajo svojih ambicij zlasti Thevenet, Gu-

mard, pa tudi novinec Hezard. Napadno bi bilo tudi pozabiti na skupino Van Impe, Zoetemelk, Pouliodor, Pignon in Gostinho, ki je pred Royanom izgubila tri minute in osem sekund, in bo skušala to prav gotovo nadoknaditi na jutrišnjem težkem vzponu na Col Aubisque.

Kdo bo končni zmagovalec «Toura»? Na to vprašanje še vedno ni mogoče dati zanesljivega odgovora. Merckx je sicer res v izredni formi, toda Ocena v tem ne ostaja prav nič. Se bo Merckx zadovoljil s tem, da bo nadzoroval Oceno? Bo Ocena izkoristil svoje sposobnosti gorskega vozača (vendar prav gotovo ne jutri, saj je od Col Aubisque do Paua 70 km)? Bo Guimardu tudi v prvi gorski etapi uspelo obdržati rumeno majico? Vsa ta vprašanja je bilo mogoče slišati danes v Biarritzu, kjer poteka tekmovalci, odgovorov nanje pa je bilo mnogo. Vsakovrstnih! Med Italijani so v glavnem vsi v dobri formi, vendar si ne delajo utvar o lastnih možnostih. Konkurenca na «Touru» je letos pač izredno močna.

Jutrišnja etapa od Bayonna do Paua bo merila 225 km.

TENIS

WIMBLEDON, 8. — Današnja finalna teniška srečanja so morali prenesti na jutri, le ker je v Wimbledonu deževalo.

SOŠALJE

ZSD izreka svojem prerrano umrle Silve Poljaka, roj. Bernartić Iskreno sošalje.

TRŽAŠKI DNEVNIK

PRVI DAN FESTIVALA ZNANSTVENO-FANTASTIČNEGA FILMA

RETROSPEKTIVA O HUDIČU V FILMU: VČERAJ CHRISTENSEN IN GRIFFITH

X. mednarodni festival znanstveno-fantastičnega filma v Trstu je organiziral retrospektivo z naslovom «Hudič in njegovi privrženci čarodeji in čarovniki». Retrospektiva bi bila lahko bogatejša; filmi so vendar večkrat zanimive novosti.

Demonstacija tema je pustila precejšnjo sled v zgodovini filma, kot tudi v ostalih umetnostih. Njen prototip je zamisel Goethejevega «Fausta» (vsekakor se je tudi Goethe zavedal, da je obstoječemu motivu): človek objubi dušo hudiča, le da mu ta da možnost zemeljskega uživanja in da uresniči njegove želje.

Ameriški film danskega režiserja Benjamin Christensena «Seven Footprints to Satan» (La scala di Satana, 1929), ki smo ga letos že videli v Cappelli, začenja tržaško retrospektivo. V njem prevladuje ironija, a za ironijo se ohranja bistvo grozljivega filma. Konec jasno kaže, kako po povratku v vsakdanje življenje, po odkritju ša-

le, na kateri je temeljil cel film, spazena bitja sedijo pri mizi z «normalnimi» osebami. Fikcija je bila torej le prikrita oblika resnice.

Upali smo, da bo letos festival zvesto spjel najavljene spored retrospektive; prejšnja leta nas je namreč navadil na številne in neverjetne spremembe. Že prvi dan pa je letos odpadel neki film, menda odlični «The Devil Doll» (La bambola del diavolo, 1936), ki ga je režiral veliki Tod Browning («Freaks») po scenariju slavnega Erica von Stroheima ter z interpretacijo Lionela Barrymora in Maureen O'Sullivan. Namesto tega filma so predvajali «The Sorrows of Satan» (I dolori di Satana, 1926), ki ga je režiral David Wark Griffith, eden prvih večjih režiserjev v zgodovini filma. Gre za zanimivo varianto Faustovega motiva, v kateri se izraža običajna Griffithova manjšinska dialektika dobrega in zla. Igrata Adolphe Menjou in Lyda De Putti.

S. G.

Magija in okuženje okolja temi prvih prikazanih filmov

Socialno-politična ideja v belgijskem filmu «Operacija X-70»

Na gradu Sv. Justa se je sredi prvega dne festivala znanstveno-fantastičnega filma. Prireditev je tako kljub začetni splošni skepsi in občasnim spodrslijajem dosegla svoj prvi pomembnejši jubilej in s tem dokazala, da si je znala ustvariti svoje občinstvo in stalno mesto med poletnimi manifestacijami, ki jih prireja Avtonomna ustanova za turizem in gostinstvo.

Sporod prvega dne je bil še kar posrečen, čeprav morda prenasiten, saj sta bila na sporedu kar dva celovečerna filma. Lepši vtis je vsekakor zapustil francoski «Le seuil du Vide» (Na pragu praznine) režiserja Jeana François Daryja, povzet po romanu Kurta Steinera, starega znanca bralcev zbirke Ulov. Ta film, kot večina letošnjih, se giblje v smeri magije in nadnaravnega in je vsekakor pri-

jeten, čeprav je razplet večkrat nejasen in premalo poglobljen. Očitno je režiser nekatere prijeme lepo izpili in izkoristil sposobnost igralcev, predvsem pa prikupne Dominique Erlanger, da bi bilo dogajanje čim bolj tekoče. Druge strani pa precej zanemari, in s tem povzročil nekaj pomanjklivosti, ki očitno omejujejo vrednost dela. Vsa zgodba se vrti okoli skrivnostne sobe, ki jo mlada umetnica Wanda obišče kljub izrecni prepovedi starke, ki ji je preskrbela prenočišče. V tej sobi se dogaja cela vrsta nerazumljivih stvari, ki uničujejo vplivajo na dekletovo duševno stanje, ki spozna da se prepozno zave prevar: s pomočjo prijatelja, neke vrste čarodeja, jo je starka za namršila naprej njene volje, nato pa tudi telesa, kot je to napravil čarodej, ki ima v svojih rokah mlado telesu starke in žalostno gledala, kako se čarodej in starka podata v novo življenje z novimi, mladimi telesi. Konec koncev je torej zgodba naivna, pozitivno oceno pa zasluži predvsem glede na kvaliteto lanskega festivala, ki je izprijel precejšnjo krizo te filmske vrste.

Perspektive niso najboljše, če pomislimo na drugi celovečerni film, angleški «Doomwatch» (Pazniki usode) Petra Sasdyja, ki se niti za trenutke ni rešil banalnosti. Delo se povezuje na problem okuženja narave in na nepremišljenost, s katero se nekatere države spuščajo v raziskave, ki bi lahko pogubno vplivale na okolje in na ljudi same. Žrtve take nepazljivosti so predvsem zapuščena otoka, na katerem se širi čudna bolezen, ki polnoma spači ljudi, jin da veliko moč, a jih nato vodi v smrt. Obožani bolezen sprejmejo kot božjo kazen in mladi zdravnik Shaw, ki se zanima za novo bolezen,

ima več težav z vraževnostjo zdravih kot z bolniki. Z veliko težavo in s pomočjo mlade ušiteljice pa si le zagotovi zaupanje ljudi in počasi pride do pravih vzrokov bolezni: nevarnega hormona, ki so ga vojaške oblasti potopile za preizkus blizu obale, in ki vpliva na neposredno le na ribe: okužil pa je nato seveda vse tiste, ki so te ribe jedli.

Režiser se je verjetno zavedal šibkosti teksta in se je skušal poslužiti vsaj nekaj zahtevnejših scen, (predvsem pod vodo): premalo, da bi film pridobil kaj vrednosti.

Istega problema se je v neki meri lotil tudi kratki belgijski film «Operation X-70», ki pa je nosil v sebi precej jasno socialno-politično idejo. S precejšnjo ironijo je pokazal učinke nove vrste plina, ki ga je enaka močna država uporabljala v vojne namene. Seveda so njeni znanstveniki takoj v začetku poudarili, da je plin povsem nenevaren in povzroča ljudem mistične težnje (spreminjali so se v «klone», čeprav poskusi dokazujejo, da lahko uničuje tudi umetno cvetje. Po motoma pa letala spustijo plin na zapadnjake in na vzhodnjake. Ko pa pride ukaz, da je treba angleže iz smiljenja pobiti, se vojaki (sami črnci) ukaza uprejo in se še sami spreminijo v ptice. V skopih 10 minutah je to delo prikazalo vse potrebne vrline: pameten razplet, posrečen tekst in precej izpopolnjeno tehniko risank.

Danes so na sporedu dva kratkometražna filma, bolgarski «Ambasadorev zvezd» in italijanski «Molitev v noč» ter ameriški celovečerni film «Silent running» (Tihi tek), v ponelek pa dva kratkometražna filma in dva celovečerna, belgijski «Au service du diable» (V hudičevi službi) in japonski «Kikutetsuki Gokemidoro» (Goke, vesoljski vampir), s svojimi raznovrstnimi pošastmi.

Uroš Koren

Za dom ali urad
kvalitetni telefoni
«ISKRA»
funkcionalne
in estetske oblike,
nosilci številnih
mednarodnih nagrad
in priznanj.
Telefoni «ISKRA» —
vaša zveza s svetom.

1000000

milijon telefonov iskra

Spomenik zavesti

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvsem mi sami se moramo angažirati v tem boju v okviru velike antifašistične enotnosti v krajevem, državnem in svetovnem merilu. Le tako bomo z mirno vestjo lahko stali pred našimi spomeniki in le tako bomo z mirno vestjo in na edino učinkovit način častili tudi spomin 34 mladih Prosečanov, ki so pred 27 in več leti vgradili svoja življenja v temelje naše današnjosti.

Naj prijatelji in nasprotniki vedo in o tem tudi vodijo računa, da je naš protifašizem zacamentiran ne le v betonu in železu spomenikov, temveč predvsem v nas samih in da je dediščina narodnoosvobodilnega boja trdno in aktivno v rokah naših novih rodov.

Tako je prihajala na cilj v Trstu druga skupina tekmovalcev